

Delovni paket 5.1

***Priročnik Ed Media za spremljanje ozaveščenosti o
Smernicah EU za dvojno kariero športnikov in namensko
oblikovanje pozitivne podobe študentov športnikov s
pomočjo medijev***

Urejanje

V.2. (marec 2021)

Mediji kot kanal za promocijo in izobraževanje o dvojni karieri športnikov,
Referenčna številka prijave: 603456-EPP-1-2018-1-LT-SPO-SCP,
Sporazum o nepovratnih sredstvih št. 2018 -2708/001- 001

VSEBINA

Cilj projekta Ed Media	3
Ekipa Ed Media.....	4
Kako uporabljati ta priročnik.....	5
Prvo poglavje. Smernice EU za dvojno kariero športnikov	6
Drugo poglavje. Trenutno stanje na področju dvojne kariere v partnerskih državah.....	7
2.1 Dvojna kariera športnikov v Nemčiji	7
2.2 Dvojna kariera športnikov v Italiji	9
2.3 Dvojna kariera športnikov v Litvi.....	10
2.4 Dvojna kariera športnikov v Romuniji	10
2.5 Dvojna kariera športnikov v Sloveniji.....	11
2.6 Dvojna kariera športnikov v Španiji	12
2.7 Vloga Evropske mreže za študente športnike pri promociji	13
Smernic EU za dvojno kariero športnikov	13
2.8 Primerjava dvojne kariere med partnerskimi državami	14
Tretje poglavje. Spremljanje priporočil za izvajanje smernic EU za dvojno kariero športnikov	18
3.1 Postopek spremljanja.....	18
3.1.1. Cilji in naloge	19
3.1.2. Kazalniki spremljanja.....	19
3.1.3. Metode zbiranja podatkov in časovnica.....	25
3.1.4. Vloge in odgovornosti.....	27
3.1.5. Razširjanje	31
Četrto poglavje. Dvojna kariera športnikov v medijih	32
4.1 Sistematični pregled literature o medijih in dvojni karieri	32
4.2 Teoretična analiza časopisnega poročanja o dvojni karieri	33
Peto poglavje. Spremljanje strategije in akcijskega načrta za ozaveščanje o dvojni karieri prek medijev.....	34

5.1 Postopek spremljanja.....	35
5.1.1. Cilji in naloge	35
5.1.2. Kazalniki spremljanja.....	35
5.1.3. Metode zbiranja podatkov in časovnica.....	41
5.1.4. Vloge in odgovornosti.....	41
5.1.5. Razširjanje	42
Šesto poglavje. Izobraževalna platforma Ed Media za namensko oblikovanje pozitivne podobe dvojne kariere športnikov	42
6.1 Informativno poglavje za organizacije, klube, univerze, medijske strokovnjake	44
6.2 Poglavje za poučitev študentov športnikov	45
6.2 Interakcija med športniki in drugimi subjekti	45
Sklepi.....	45
Viri	47

Cilj projekta Ed Media

Cilj projekta je proaktivno spremeniti odnos do dvojne kariere športnikov z namenskim oblikovanjem pozitivne podobe in spodbujanjem športnih organizacij k izvajanju smernic EU za dvojno kariero športnikov.

Profesionalizacija športa zadeva vsakega mladega športnika in vsako športno disciplino, medtem ko se dogodki za mlade športnike vsako sezono večajo ter razvijajo v množične dogodke. Pri mnogih mladih športnikih se športna kariera in študij pogosto prekrivata. To se odvija v mladih letih, saj morajo športniki svojo profesionalno in vrhunsko športno kariero začeti že zgodaj. Že v tem času se torej začne dvojna kariera. Koncept dvojne kariere se lahko uspešno izvaja le, če se športniki in njihovi spremljevalci (od trenerjev do staršev) zavedajo njegovega pomena. Če se k zadevi pristopi z različnih kotov (EU, vlade, upravni športni organi), se bo sporočilo širilo hitreje in učinkoviteje. Obstoječe mreže lahko pomembno prispevajo k širjenju koncepta dvojne kariere.

Projekt Ed Media je prispevek k izvajanju 7 od 36 smernic za dvojno kariero športnikov, povezanih s komunikacijo in krepitvijo ozaveščenosti o tej temi, ter s samimi smernicami EU za dvojno kariero športnikov. Projekt si prizadeva spremeniti odnos do te teme in ustvariti predpogoje za drugačno ravnanje, da bi s tem spodbudili športne organizacije k obravnavanju dvojne kariere športnikov na nacionalni ravni in da bi v razvoj dvojne kariere na nacionalni ravni vključile čim več deležnikov, ne da bi pri tem izključile katero koli športno raven ali šport. Na podlagi znanstvenega znanja in praktičnih izkušenj, pridobljenih v projektu, bo proaktivni sistem krepitve ozaveščenosti ter izvajanja in spremljanja dvojne kariere športnikov spodbudil vse ustrezne strani k odprti izmenjavi informacij s športniki in vzpostavitvi struktur za socialni dialog.

Čeprav je znanstvena sfera že dosegla določene preboje pri uvajanju in spodbujanju potrebe po uspešnem usklajevanju izobraževanja in športne kariere (prispevki so že obravnavali nekatere mikro- (individualne), mezo- (medosebne), makro- (družbene) in globalne (politične) razsežnosti dvojne kariere), je globlje razumevanje odnosa med dvojno kariero in mediji še vedno pomanjkljivo. Celovit pregled znanstvene literature o trenutnem stanju dvojne kariere športnikov prek medijev je dejansko pokazal, da je literature, ki bi obravnavala posebej prilagojeno in ozko temo za ta projekt, precej malo.

Izvajanje političnih ukrepov za spodbujanje dvojne kariere je treba spremljati na nacionalni ravni in, če le gre, na ravni EU. Razviti so kazalniki, ki bi lahko razkrili pomembne informacije o procesih izvajanja politike in rezultate na nacionalni ravni. Kazalniki, povezani z dvojno kariero, v večini držav EU še niso vključeni v obstoječe sisteme spremljanja na področju športa in/ali izobraževanja. Strategija in akcijski načrt za ozaveščanje o dvojni karieri prek medijev zagotavljata priložnost za oceno ukrepov za ozaveščanje in njihovega učinka na nacionalni ravni s pomočjo kazalnikov uspešnosti, ki merijo splošno doseganje opredeljenih komunikacijskih ciljev. Na podlagi tega je mogoče videti, v kolikšnem obsegu so cilji doseženi v določenem časovnem

obdobju. Ocenjevati jih je treba v rednih časovnih presledkih v fazi načrtovanja in v fazi izvajanja. V najboljšem primeru vsi kazalniki uspešnosti merijo absolutne vrednosti in so objektivni.

Ekipa Ed Media

Nemčija

Italija

Litva

Romunija

Slovenija

Španija

Kako uporabljati ta priročnik

Namen tega priročnika je krepitev ozaveščenosti o smernicah EU za dvojno kariero športnikov, zato je v njem predstavljeno naslednje:

1. Vloga Smernic EU za dvojno kariero športnikov v evropskem diskurzu o pravicah športnikov do združevanja športa in izobraževanja.
2. Analiza politike dvojne kariere in zagovorništva na ravni držav v Nemčiji, Italiji, Litvi, Romuniji, Sloveniji in Španiji ter vloga Evropske mreže za študente športnike v evropskem diskurzu o dvojni karieri.
3. Primerjave dejanskih vrzeli, prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti (SWOT) ter političnih, gospodarskih, družbenih, tehnoloških, okoljskih in pravnih (PESTEL) dejavnikov makrookolja, ki vplivajo na dvojno kariero, v nacionalnih javnih zakonih in predpisih v šestih evropskih partnerskih državah, ter enostavno in dostopno vrednotenje z namenom spremljanja dejanskega stanja dvojne kariere za opredelitev prihodnjih izvedbenih ukrepov na nacionalni ravni. Pomembno je tudi poudariti, da ima vsaka država vzpostavljen svoj nacionalni sistem športne politike in da ima vsaka članica tega sistema možnost tolmačiti in izvajati smernice EU na način, ki se prilagaja obstoječemu nacionalnemu športnemu sistemu. Zato je odločitev za analizo vrzeli upoštevala vključitev izbranih SMERNIC, ki odražajo ukrepe oblikovalcev politik in jih je mogoče primerjati ne glede na nacionalni športni sistem. Analiza sedmih smernic in obstoječih sistemov v partnerskih državah projekta je podlaga za oceno učinkovitosti obstoječih sistemov dvojne kariere športnikov in opredelitev ključnih področij za nadaljnje izvajanje Smernic EU za dvojno kariero športnikov ter razvoj sistema spremljanja za oblikovalce politik na nacionalni ravni.
4. Povzetek analiz znanstvene literature o dvojni karieri športnikov v medijih in teoretične raziskave o dvojni karieri v časopisih. Ugotovljeno je bilo, da sodelovanje študentov športnikov pomaga pri krepitvi ozaveščenosti in promociji različnih dogodkov, programov in drugega. Edinstveni funkciji (digitalnih) družbenih medijev, ki

ju je treba upoštevati pri ustvarjanju sporočil, sta interaktivnost in ustvarjanje skupnih vsebin; in

5. Uvajanje izobraževalne platforme za študente športnike za namensko oblikovanje pozitivne podobe dvojne kariere športnikov prek medijev, ki bi bila v navdih drugim športnikom za dvojno kariero.
6. V sklopu tega priročnika je predstavljeno orodje, ki pomaga pri rednem ocenjevanju vpliva priporočil, podanih v okviru projekta, in uspešnosti izvajanja strategije v okviru smernic EU za dvojno kariero športnikov.

Za bralce, ki se želijo podrobneje seznaniti z vprašanji dvojne kariere, smo na koncu tega priročnika pripravili seznam literature ter celovita poročila o raziskavah iz projekta Ed Media in še izobraževalni program; vse najdete na spletni strani <https://www.lsu.lt/en/project-edmedia>.

Prvo poglavje. Smernice EU za dvojno kariero športnikov

Po temeljnih čezmejnih študijah o pravici športnika, da združuje šport in izobraževanje (Evropski parlament, 2003; Amara, Aquilina, Henry & PMP Consultants, 2004; INEUM Consulting & TAJ, 2008), je Evropska komisija v Beli knjigi o športu (Evropska komisija, 2007) prvič vpeljala izraz »dvojna kariera« športnikov. Zaradi pristojnosti držav članic na področju športa in izobraževanja je v Evropi vzpostavljena cela vrsta nacionalnih pristopov k politikam in ureditvam v zvezi z dvojno kariero (Amsterdam University of Applied Sciences et al., 2016; Aquilina & Henry, 2010; Küttel et al., 2020; Morris et al., 2020). Ob priznavanju, da za podporo športnikom z dvojno kariero ni odgovorna ena sama oseba, institucija ali poseben kontekst (Capranica & Guidotti, 2016; Evropski parlament, 2003; Morris et al., 2020), je Evropska komisija izdala Smernice EU za dvojno kariero športnikov, ki jih je potrdila Strokovna skupina EU za izobraževanje in usposabljanje v športu na zasedanju v Poznanju 28. septembra 2012 (Evropska komisija, 2012).

Za lažjo uvedbo in/ali izvajanje ureditev in pobud za dvojno kariero v državah članicah smernice EU pozivajo oblikovalce politik predvsem k temu, da naj oblikujejo in sprejmejo nacionalne smernice za dvojno kariero zaradi vzpostavitve odzivnega okolja za študente športnike na športni, izobraževalni in zaposlitveni ravni ter da naj razvijejo učinkovite pravne in finančne okvire ter po meri prirejen pristop, ki bo vzel v zakup razlike med posameznimi športi (Evropska komisija, 2012). Smernice EU tako obravnavajo več vprašanj, ki so namenjena širokemu naboru deležnikov na ravni politike, športa, izobraževanja in dela, ter upoštevajo, da je ključnega pomena ozaveščenost športnikov ter njihove športne in akademske okolice (Evropska komisija, 2012). Pričujoči dokument zajema 36 smernic, ki so urejene v osem skupin: 1) potreba po medsektorskem in medministrskem pristopu na nacionalni ravni 2) šport 3) izobraževanje 4) zaposlitev 5) zdravje 6) finančne spodbude za športnike 7) evropska razsežnost dvojne kariere v športu ter 8) razširjanje, spremljanje in vrednotenje.

Kljub strateški finančni podpori evropskim študijam in skupnim partnerstvom znotraj akcijske sheme Evropske skupnosti za mobilnost univerzitetnih študentov (ERASMUS)+Sport sta Evropski parlament in Evropska komisija prispevala k razvoju evropskega diskurza o dvojni karieri in k razširjeni uporabi izraza dvojna kariera po svetu (Amsterdam University of Applied Sciences et al., 2016; Capranica in Guidotti, 2016; Evropska komisija, 2017a, 2017b, 2020; Evropski parlament, 2003, 2015, 2017; Guidotti et al., 2015; Stambulova in Wylleman, 2019), nacionalne smernice za dvojno kariero so bile objavljene samo na Švedskem, mednarodni vrhunski študenti športniki pa so pokazali omejeno ozaveščenost o politikah in možnostih dvojne kariere (Condello et al., 2019; Swedish Sports Confederation, 2018). Za oris možnosti izvajanja smernic EU na nacionalnih ravneh je ključno naslednje: 1) ovrednotiti prednosti in slabosti priložnosti, programov in politik na nacionalnih ravneh 2) spremljati, kako mediji prikazujejo študente športnike glede promocije dvojne kariere različnim deležnikom in 3) pomagati študentom športnikom pri razvijanju njihovih komunikacijskih veščin, da bi tako pomagali drugim športnikom pri ozaveščanju o dvojni karieri.

Drugo poglavje. Trenutno stanje na področju dvojne kariere v partnerskih državah

Države članice razlagajo in izvajajo smernice EU prek različnih programov, ki se precej razlikujejo glede na nacionalne pristope in politike (Amsterdam University of Applied Sciences et al., 2016; Aquilina & Henry, 2010; Küttel et al., 2020; Morris et al., 2020). Zato v nadaljevanju sledi kratek opis sistema športa in izobraževanja v Nemčiji, Italiji, Litvi, Romuniji, Sloveniji in Španiji. Izbranih je bilo sedem smernic (3, 4, 7, 18, 19, 32 in 34), ki odražajo ukrepe oblikovalcev politik na področju dvojne kariere in poglobljeno analizirajo vrzel med dejansko prakso dvojne kariere in smernicami EU v partnerskih državah. Osredinjajo se predvsem na makro- (npr. športno in izobraževalno okolje) in politično (npr. organizacijska in vladna politika) raven. Obravnavanih je bilo 10 tem. Dve temi sta se nanašali na Smernico EU št. 3 (npr. obstoj nacionalnih smernic za dvojno kariero ter vsebina in uporaba nacionalnih smernic); tri teme so se nanašale na Smernico EU št. 4 in Smernico št. 7 o športnem in izobraževalnem sektorju (npr. javna podpora dvojni karieri, zasebna podpora dvojni karieri ter programi dvojne kariere deležnikov v športnem in izobraževalnem sektorju); tri teme se nanašajo na Smernici EU št. 18 in 19 o sektorju zaposlovanja (npr. sodelovanje podjetij s športnimi organizacijami, spodbujanje različnih možnosti za upokojene športnike in podpora športnikom, ki se upokojijo); ena tema, povezana s Smernico EU št. 32 se nanaša na pobude za spodbujanje dvojne kariere v športu in odbore športnikov; in ena tema, povezana s Smernico EU št. 34, se nanaša na pobude za spodbujanje dvojne kariere v športu.

2.1 Dvojna kariera športnikov v Nemčiji

Odgovornost za šport in izobraževanje imajo v Nemčiji v prvi vrsti zvezne dežele. Pri podpiranju dvojne kariere in kariere po končani karieri vrhunskih nemških športnikov sodelujejo številni deležniki. V splošnem se odgovorni javni organi in nacionalne organizacije v športnem sektorju zavedajo težav, s katerimi se soočajo vrhunski športniki pri združevanju akademske in športne

kariere, zato je v več političnih dokumentih izpostavljen pomen dvojne kariere. Ne glede na to pa ni vzpostavljenih nacionalnih smernic za dvojno kariero. Izhodišče za njihov prihodnji razvoj bi lahko bila priporočila z naslovom »Prestrukturiranje financiranja tekmovalnega športa in vrhunškega športa«, ki sta jih leta 2017 objavila Zvezno ministrstvo za notranje zadeve, gradnjo in skupnost ter Nemška olimpijska športna zveza. Za njihovo izvajanje sicer niso bile podane posebne strategije glede dvojne kariere, a se glavni cilji teh priporočil nanašajo na različna vprašanja: razvoj obveznih ukrepov za dvojno kariero, po meri prilagojenih posameznim športnikom; ohranjanje in nadaljnji razvoj prožnih izobraževalnih programov; izvajanje zaposlovanja, ki ga financira država; ter vzpostavitev in vzdržnost finančne podpore po končani športni karieri s strani nemške Fundacije za pomoč športu. Spričo različnih deležnikov se zdi, da so programi dvojne kariere uravnoteženo razporejeni med športni in izobraževalni sektor. Kljub temu se zdi, da je izvajanje dvojne kariere v izobraževalnem sektorju bolj napredno in dosledno kot v športnem sektorju, čeprav ni dokazov o sistematičnem pristopu za spremljanje učinkovitosti pobud za dvojno kariero. Poleg tega se promocijska sporočila o dvojni karieri večinoma nanašajo na nevladne športne organizacije in ne na športne organe.

Nasprotno pa javni organi izobraževalnega sektorja na srednješolski in univerzitetni ravni posredujejo več sporočil za promocijo dvojne kariere glede na svoje kolege s področja poklicnega usposabljanja in zasebna podjetja.

Na športni ravni je bil vzpostavljen sistem športnih oddelkov, ki zajema šest kategorij športnikov, vse od olimpijske/nacionalne ravni do regionalne ravni s konsolidirano kariero na klubski ravni, ki jo ureja pet statusov. Olimpijski centri za usposabljanje imajo centre za poklicno svetovanje, ki nemškimi športnikom pomagajo pri procesu odločanja v zvezi z načrti dvojne kariere ter izbiro šol, univerz in drugih sodelujočih partnerjev. Poleg tega javni organi in gospodarske zbornice vrhunskim športnikom ponujajo možnost poklicnega usposabljanja, ki mu sledi zaposlitev pri zvezni policiji, zvezni vojski ali generalni carinski direkciji. Nenazadnje pa najpomembnejše športne organizacije štejejo Odbor športnikov za pomembnega akterja.

Na izobraževalni ravni so v vrhunskih športnih srednjih šolah na voljo akademske in športne obveznosti za vrhunske srednješolske športnike, vključno s prilagodljivimi ureditvami in učenjem na daljavo/e-učenjem. Poleg tega šole in akademiki sodelujejo z lokalnimi olimpijskimi centri za usposabljanje. V 16 zveznih deželah je bilo vzpostavljenih več kot 100 partnerstev z univerzami, ki ponujajo programe dvojne kariere, in prednostno obravnavajo prijave vrhunskih športnikov. Vendar so na splošno informacije o vključevanju dvojne kariere v izobraževalni kontekst omejene.

V nasprotju z javnim sektorjem sporazume med nevladnimi organizacijami/ustanovami in športnimi organi v zvezi z dvojno kariero vrhunskih športnikov večinoma urejajo sponzorske pogodbe. Vsekakor pa obstaja nekaj sodelovanj, ki priznavajo dvojno kariero vrhunskih športnikov in podpirajo programe, ki vključujejo športnike, kot so mentorstva, forumi, sodelovanje s trgom dela in ustanavljanje zagonskih podjetij.

2.2 Dvojna kariera športnikov v Italiji

V Italiji je na vladni in nevladni ravni vključenih več akterjev in deležnikov v podpiranje kombiniranja športa in izobraževanja in/ali kariere športnikov po končani športni karieri, pa vendar dvojna kariera športnikov v Italiji ni povsem urejena. Vrhunski italijanski športniki so na ustreznih političnih področjih priznani kot posebna skupina prebivalstva, čeprav trenutno ni nacionalnih smernic o dvojni karieri športnikov, kljub dejstvu, da so smernice EU na voljo v italijanskem jeziku. Javni organi, odgovorni za področja politik, ki so vključeni v zagotavljanje športa, izobraževanja, poklicnega usposabljanja, socialne in finančne podpore ter zaposlovanja, so vzpostavili medsektorsko sodelovanje na podlagi institucionalnih predpisov in načrtov politik. Ti so zvečine na poskusni ravni ali na ravni dogovora in se še ne izvajajo. Žal ni dokazov o sistematičnem pristopu k spremljanju učinkovitosti obstoječih pobud za dvojno kariero. Treba bi bilo celo v celoti priznati paraolimpijske športnike in ne vrhunske športnike, katerih prizadevanja so pogosto primerljiva s tistimi njihovih vrhunskih vrstnikov. Izpostaviti velja, da promocijska sporočila o dvojni karieri prevladujejo v športnih organizacijah in na trgu dela, medtem ko so na izobraževalni ravni omejena in jih pogosteje srečamo v zasebnih šolah in univerzah v primerjavi z javnimi ustanovami.

Na športni ravni Olimpijski komite (CONI) podpira dvojno kariero športnikov tudi v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje in univerzo (MIUR), Ministrstvom za obrambo, Ministrstvom za pravosodje, Ministrstvom za delo in socialne politike (MLSP) in zasebnimi podjetji. V letu 2020 sta bila podpisana memorandum o soglasju med CONI in Univerzitetnim športnim centrom (CUSI) za izvajanje ukrepov dvojne kariere na univerzitetni ravni ter memorandum o soglasju med CONI in Inštitutom za športne kredite (ICS) za podporo nacionalnim športnikom. CONI je osnoval tudi nagrado za dvojno kariero z denarno nagrado in/ali posebno omembo za športnike nacionalnih reprezentanc, ki so diplomirali. Nenazadnje pa najpomembnejše športne organizacije štejejo Odbor športnikov za pomembnega akterja.

Na izobraževalni ravni je MIUR v sodelovanju s CONI za srednješolske športnike izvedel eksperimentalni projekt o dvojni karieri. Za spodbujanje temeljnih pravic športnikov do univerzitetne izobrazbe je bil leta 2016 podpisan memorandum o soglasju med MIUR, Rektorsko konferenco (CRUI), Nacionalnim združenjem organov za pravico do izobraževanja (ANDISU), CONI, Paraolimpijskim komitejem (CIP) in CUSI. Poleg tega se je 44 italijanskih univerz z izrazito športnim poudarkom pridružilo mreži UNISPORT Italija, ki je proaktivna na področju dvojne kariere, saj spodbuja raziskave, sodelovanje med institucijami in obvešča o dvojni karieri z novicami, vključno s spletnimi tematskimi kavarnami.

Na zasebni ravni več podjetij, združenj športnikov in fundacij podpira programe dvojne kariere z izvajanjem izobraževalnih tečajev in omogočanjem finančnih priložnosti za podjetniške kompetence športnikov ob koncu njihove športne kariere.

2.3 Dvojna kariera športnikov v Litvi

Od leta 1992 litovska ustava spodbuja telesno kulturo in podpira šport, medtem ko je zakon o športu in telesni vzgoji podlaga za pravno ureditev državnih športnih institucij in samoupravnih organov, profesionalnega športa in organizacije športnih prireditev. Komisija za mladinske in športne zadeve pri parlamentu je zlasti odgovorna za razvoj športne politike in sodeluje z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport pri pripravi smernic za formalno in neformalno izobraževanje ter šport. Poleg tega prejmejo nekdanji športniki, ki so zastopali Litvo in se uvrstili na stopničke na olimpijskih ali paraolimpijskih igrah ali igrah gluhih ali na svetovnem prvenstvu, pokojnino. Kljub temu, da ni nacionalnih smernic za dvojno kariero, so leta 2019 parlament Republike Litve, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Nacionalna zveza športnikov in Litovska univerza za šport organizirali razpravo o dvojni karieri, na kateri so predstavili izzive, s katerimi se soočajo športniki različnih starosti, in predvideli možne rešitve na nacionalni ravni. Zaenkrat pa noben športni in izobraževalni organ ne spremlja in vrednoti obstoječih pobud o dvojni karieri.

Na športni ravni je nacionalni olimpijski komite Litve v zadnjih letih izvedel določene ukrepe, namenjene spodbujanju izmenjave dobrih praks na področju dvojne kariere s svojimi članskimi organizacijami, in priredil kvalifikacijske tečaje za vrhunske športnike v okviru programa MOK za kariero športnikov. Nadalje športne zveze posameznim študentom podeljujejo štipendije za študij na univerzi na podlagi individualnih sporazumov s športnikom in univerzo. Podpirajo lahko tudi neformalno usposabljanje trenerjev ali osebja. Nedavno je bila ustanovljena nacionalna športna zveza, ki organizira različne seminarje in svetovanja, da bi športnikom pomagala pri opravljanju dvojne kariere in vključevanju v družbo po koncu aktivne športne kariere. Nenazadnje pa najpomembnejše športne organizacije štejejo Odbor športnikov za pomembnega akterja.

Na izobraževalni ravni litovsko Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport določa smernice za sprejem na šole, univerze in univerze uporabnih znanosti, določa minimalna merila za sprejem, financira študij in podeljuje štipendije. Posamezniki, ki se želijo vpisati na s športom povezane študije na univerzah in univerzah uporabnih znanosti, prejmejo dodatne točke za svoje športne dosežke in lahko prejmejo finančno podporo nacionalnih in lokalnih organov ter lahko izkoristijo ugodnost individualnih študijskih načrtov, kar jim olajša združevanje akademske in športne kariere.

Na zasebni ravni ni vzpostavljeno sodelovanje med poslovnim sektorjem in športnimi organizacijami, gre namreč predvsem za sponzorske sporazume, ki niso povezani z vprašanji dvojne kariere.

2.4 Dvojna kariera športnikov v Romuniji

V Romuniji so glavni deležniki, ki podpirajo športnike z dvojno kariero, Ministrstvo za mladino in šport (MTS), direktorati za mladino in šport, nacionalne športne zveze, Romunski olimpijski in športni odbor, športni klubi, športna združenja in okrožna združenja. Čeprav so smernice EU na

voljo v romunskem jeziku, ni izdelanih nacionalnih smernic za dvojno kariero, romunski predpisi pa ne omogočajo okvira dvojne kariere za celostni razvoj študentov športnikov. Na voljo ni niti nobenih sistemov spremljanja in vrednotenja za spremljanje napredka pri izvajanju politik dvojne kariere.

Na športni ravni so odgovorni javni organi in nacionalne organizacije v športnem sektorju močnejše usmerjeni v športne dosežke športnikov kot v uresničevanje njihove dvojne kariere, s katero bi jih pripravili na izstop iz športne kariere. Centraliziran sistem podpira razvoj športne kariere večine romunskih šampionov, vendar predpisi ne podpirajo razvoja športne kariere skupaj z izobraževalnim in poklicnim usposabljanjem.

Na izobraževalni ravni nedavni zakon poziva osrednje in lokalne organe javne uprave k podpiranju športnega treninga, vključevanju v izobraževalni sistem ter socialno in poklicno vključevanje vrhunskih športnikov v času njihove športne kariere. Poleg tega morajo izobraževalne ustanove zagotoviti prožnost glede izobraževanja in posebne pogoje za vpis športnikov na univerzitetno raven. Kljub obstoju nekaterih programov dvojne kariere pa romunski športniki na splošno niso dovolj ozaveščeni o možnostih in priložnostih za združevanje športne in izobraževalne/poklicne kariere. Športnikom je zagotovljeno srednješolsko ali poklicno izobraževanje. V določenih primerih se vrhunski športniki po koncu tekmovalne kariere vpišejo na visokošolski študij na področju športa in/ali pridobijo licenco za učitelja telesne vzgoje oziroma trenerja.

Na zasebni ravni ni sodelovanja med podjetji in športnim sektorjem, na katerega bi se lahko oprli športniki.

2.5 Dvojna kariera športnikov v Sloveniji

Slovenski šport je urejen v skladu z evropskim piramidnim modelom in se ravna po načelih visoke neodvisnosti in sodelovanja med posameznimi organizacijskimi ravni športa. Natančneje rečeno je v šport in izobraževanje športnikov vključenih več akterjev, Zakon o športu in Nacionalni program športa pa sta dva dokumenta, v katerih je načrtan pomen dvojne kariere. Ta predstavlja izziv za večino vrhunskih športnikov, ki opustijo izobraževanje zaradi tega, ker se povsem posvetijo doseganju vrhunskih rezultatov. Zakon o športu opredeljuje zlasti pravice študentov športnikov do prilagajanja šolskih in študijskih obveznosti, do dokončanja mature v dveh delih, do preventivnega zdravstvenega varstva, do zaposlitve v javnem sektorju v skladu z merili politike zaposlovanja v javnem sektorju, do povračila stroškov izobraževanja in do prejemanja izjemne pokojnine v primeru dobitnikov medalj na olimpijskih igrah, paraolimpijskih igrah, igrah gluhih, šahovskih igrah ali svetovnih prvenstvih. Tačas ni vzpostavljenih strukturiranih nacionalnih politik o dvojni karieri kljub močni športni tradiciji v državi in dostopnosti smernic EU v slovenskem jeziku. Poleg tega ni niti strukturiranega sistema spremljanja in vrednotenja, ki bi spremljal napredek pri izvajanju programov dvojne kariere.

Na športni ravni olimpijski komite določa pogoje za pridobitev statusa športnika na podlagi športnih dosežkov, kar športnikom omogoča koriščenje izobraževalnih prilagoditev, finančne

podpore nacionalnih zvez, občin, štipendij za dvojno kariero in pokojnin za športne zasluge. Nadalje Sporazum o zaposlovanju podpira kariero vrhunskih športnikov in trenerjev v Ministrstvu za obrambo, Slovenski vojski, Ministrstvu za notranje zadeve, Policiji in Ministrstvu za finance. Olimpijski komite Slovenije je ustanovil tudi Fundacijo za podporo mladim športnikom iz socialno šibkih okolij, ki so uspešni tako na področju športa kot izobraževanja.

Na izobraževalni ravni je usklajevanje šolskega dela in organizacije športa zagotovljeno v osnovnih šolah in splošnih srednjih šolah v skladu s Pravilnikom o prilagajanju šolskih obveznosti za vrhunske športnike. Olimpijski komite Slovenije je poleg tega izvedel izobraževanje na daljavo za dijake športnike štirih srednjih šol. V nasprotju s tem pa na univerzitetni ravni ni na voljo strukturirane dvojne kariere, pri čemer visokošolski zavodi avtonomno stopajo v neformalna ali individualna pogajanja glede dogovorov o prilagajanju izobraževalnih dejavnosti športnim urnikom.

Na zasebni ravni kljub splošnemu sodelovanju med profitnimi podjetji in športnimi organizacijami prevladujejo sponzorski dogovori, glavni sponzor športa pa v sodelovanju s štirimi šolami podpira srednješolski izobraževalni program na daljavo in ustrezen dostop do interneta za vrhunske športnike. Pilotni projekt, ki poteka pod okriljem slovenske olimpijske reprezentance, ponuja posebne možnosti tutorstva za orientacijo olimpijcev pri njihovem izobraževanju in karieri. Nenazadnje je bil sklenjen tudi sporazum, ki omogoča lažjo zaposlitev športnikov po končani športni karieri, ki pa še ni bil realiziran.

2.6 Dvojna kariera športnikov v Španiji

Španska ustava je za spodbujanje telesne vzgoje in športa zadolžila javne organe, poseben zakon o športu pa je opredelil potrebne vrste ukrepov za prilagoditev organizacijskega modela značilnostim španske družbe. Skozi čas se je športni sistem občutno in redno spreminjal, še posebej po olimpijskih igrah v Barceloni leta 1992, ko so se povečale naložbe v športne objekte, proračuni javnih športnih subjektov in gospodarska podpora zasebnega sektorja. Trdni odnosi, vzajemno sodelovanje, deljene odgovornosti in sinergije med različnimi akterji iz javnega in zasebnega sektorja so prispevali k uspehu španskega športa. Najosnovnejša organizacijska struktura javnega športa temelji predvsem na dveh glavnih oseh: državnem modelu (po vsej Španiji) in modelu avtonomne skupnosti (neodvisno organiziranje na lokalni ravni). V izbirnem postopku za zaposlitev morajo javne uprave upoštevati vrhunske športnike in njihove kompetence.

Na športni ravni so glavne športne organizacije olimpijski in para olimpijski odbori, športne zveze, profesionalne lige, športna združenja ter centri za fitnes in velnes. Poleg tega so univerzitetne službe v celoti pristojne za spodbujanje, razvoj, organizacijo, usklajevanje in načrtovanje športa v svojih ustanovah, medtem ko je španski odbor za univerzitetni šport odgovoren za univerzitetna tekmovanja med visokošolskimi zavodi. V okviru služenja vojaškega roka lahko vrhunski športniki zaprosijo za podaljšanje nabora ali pa izberejo garnizon v bližini svojih vadbenih objektov ter

imajo zagotovljeno udeležbo na uradnih tekmovanjih. Čeprav ni sprejetih nacionalnih smernic za dvojno kariero vrhunskih športnikov, Ministrstvo za izobraževanje in znanost določa nacionalno zakonodajo, ki športnikom priznava pravico do usklajevanja športa, družabnega življenja ter prilagodljivega obveznega in neobveznega srednješolskega in visokošolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih ali umetniškega izobraževanja ter družabnega življenja. Nenazadnje pa najpomembnejše športne organizacije štejejo Odbor športnikov za pomembnega akterja.

Na izobraževalni ravni je za športnike, ki izpolnjujejo potrebne akademske zahteve, uvedena minimalna kvota novincev na fakultetah za športne vede, telesno vzgojo in fizioterapijo (5 %), pa tudi na drugih fakultetah (3 %). Poleg tega za zagotovitev športne kariere športnikov Zakon o športu poziva k sporazumom med univerzami in javnimi in/ali zasebnimi podjetji, prilagodljivemu študijskemu programu za združevanje akademskih in športnih obveznosti ter socialni varnosti. Tako Vrhovni svet za šport sklepa sporazume z avtonomnimi skupnostmi, univerzami in zasebnimi izobraževalnimi ustanovami za določitev kvot in za izvajanje ukrepov, povezanih z dvojno kariero. Ti ukrepi vključujejo tudi program tutorstva za krepitev aktivnega sodelovanja s profesorji in za priznavanje športnih kreditnih točk.

Na zasebni ravni obstajajo sporazumi med zasebnimi subjekti ter javnimi organizacijami in institucijami za spodbujanje in razvoj programov, ki bi olajšali uresničevanje dvojne kariere športnikov. Te zasebne pobude se povezujejo tudi z nacionalnimi organi z namenom utrditve in izboljšanja programov ter omogočanje karseda ugodnih pogojev za športnike, da bi ti lahko uspešno združili treninge in tekmovanja z izobraževanjem. Poleg tega ADECCO Karierni program za športnike podpira profesionalne športnike v času njihove športne kariere in pri prehodu na trg dela, tako da jim zagotavlja vire in orodja za razvijanje svojih veščin in izboljšuje možnosti za usposabljanje in zaposlitev.

2.7 Vloga Evropske mreže za študente športnike pri promociji

Smernic EU za dvojno kariero športnikov

Že od leta 2004 je Evropska mreža za študente športnike (EAS) zapisana poslanstvu izvajanja smernic EU za dvojno kariero športnikov in vse od takrat igra pomembno vlogo pri številnih posvetovanjih z Evropsko komisijo, Evropskim parlamentom in Svetom Evrope. EAS v prvi vrsti ponuja platformo za učinkovit dialog med izobraževalnimi organi (tj. univerzami, srednjimi šolami, športnimi šolami, športnimi akademijami) in športnimi organizacijami (tj. profesionalnimi in amaterskimi klubi, športnimi zvezami, nacionalnimi olimpijskimi komiteji), spodbuja sodelovanje pri razvoju inovativnih projektov in raziskav o dvojni karieri (Capranica et al., 2015; Capranica in Guidotti, 2015; Condello et al., 2019; Stambulova in Wylleman, 2019) ter spodbuja razvoj evropske kulture dvojne kariere. Od leta 2009 EAS prispeva tudi k izvajanju evropskih projektov dvojne kariere, pri čemer neposredno sodeluje z več športnimi organizacijami in organizacijami, povezanimi s športom. V splošnem so projekti namenjeni opolnomočenju različnih skupin deležnikov dvojne kariere z izvajanjem preiskav, študij in analiz fenomena dvojne

kariere, spodbujanjem dobrih praks in mreženjem, dostopnostjo orodij za spremljanje ter dolgoročnim in postopnim procesom spodbujanja dobrega upravljanja in usklajevanja z izvajanjem evropskih politik, povezanih z dvojno kariero.

EAS svoje poslanstvo zaokrožuje s komunikacijo v sklopu izvajanja letne konference in obveščanjem o dvojni karieri prek svojih družbenih omrežjih (Twitter, Instagram, Facebook). Z upoštevanjem in vodenjem komunikacije med glavnimi deležniki dvojne kariere EAS pomaga pri širjenju dobrih praks, snovanju novih rešitev za razvoj priložnosti pri usklajevanju izobraževanja in športnega življenja športnikov ter razširitvijo ugotovitev iz evropskih projektov na širšo raven. EAS ima spričo vzpostavljanja sodelovanj z mednarodnimi institucijami in športnimi organi poleg tega pomembno vlogo v dolgoročnem procesu izvajanja politike, namenjene razvoju, izobraževanju, usposabljanju in zaposlovanju vrhunskih športnikov v Evropi in širše (Capranica et al., 2015). V tesnem sodelovanju z vizijo Urada za šport pri Evropski komisiji EAS pomaga pri razvijanju učinkovitih ukrepov za ozaveščanje o koristih, ki jih prihodnje generacije izobraženih študentov športnikov prinašajo družbi.

2.8 Primerjava dvojne kariere med partnerskimi državami

Za omogočanje enostavnega in dostopnega vrednotenja, namenjenega spremljanju dejanskega stanja dvojne kariere, in za določitev prihodnjih ukrepov je bila sprejeta skupna metodologija, s katero se izpostavijo vrzeli, prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti (SWOT) sodelujočih držav na podlagi političnih, gospodarskih, socialnih, tehnoloških, okoljskih in pravnih dejavnikov makrookolja (PESTEL). Tako je bila izvedena primerjalna sinteza, s katero naj bi izluščili ključna področja, da bi lahko oblikovali in sprejeli v dejanja usmerjene nacionalne smernice za dvojno kariero ter krepili ozaveščenost o kulturi dvojne kariere na nacionalni ravni.

Pregled izvajanja smernic EU v šestih državah kaže na zelo raznoliko stanje. Razpredelnica 1 povzema obseg, v katerem je bilo izvedenih sedem izbranih smernic v šestih državah.

Razpredelnica 1: Pregledna analiza vrzeli – izvajanje sedmih smernic EU za dvojno kariero v vseh partnerskih državah.

Trenutno stanje v partnerskih državah						
Vsebina smernic EU	Nemčija	Italija	Litva	Romunija	Slovenija	Španija
Smernica EU za dvojno kariero št. 3						
Obstoj nacionalnih smernic	X	X	X	X	X	X
Obstoj morebitnih priporočil	✓	X	X	X	✓	✓
Upoštevane smernice EU	X	X	X	X	X	✓
Upoštevanje nacionalnega športnega in izobraževalnega sistema	✓	X	X	X	✓	✓
Upoštevana je kulturna raznolikost	X	X	X	X	X	X
Upoštevani deležniki	✓	X	X	X	X	X

Smernica EU za dvojno kariero št. 4 in št. 7						
Obstoj sporazumov med javnimi organi in nacionalnimi/regionalnimi športnimi organizacijami	✓	✓	✗	✓	✓	✓
Obsega strategijo za posebne dejavnosti/programme	/	✓	✗	✗	✓	✓
Omogočanje javnega financiranja dejavnosti/programov	✓	✗	✓	✗	✓	✓
Obstoj sporazumov med zasebnimi organi in nacionalnimi/regionalnimi športnimi organizacijami	✓	✗	✓	✗	✓	✓
Obsega strategijo za posebne dejavnosti/programme	✓	/	/	✗	/	✓
Omogočeno zasebno financiranje dejavnosti/programov	✓	/	✗	✗	✓	
Obstoj konceptov/programov za izvajanje dvojne kariere	✓	✓	✓	✗	✓	✓
Upoštevanje vseh različnih športnikov (vsi športi, spol, invalidi, funkcionalno ovirani)	✓	/	✓	✗	✗	✓
Skrb za varnost mladih športnikov	✓	/	✓	✗	✗	✓
Skrb za blaginjo mladih športnikov	✓	/	✓	✗	✓	✓
Upoštevanje sistemov učenja na daljavo	✓ & ✗	✓ & ✗	✓ & ✗	✗	✓ & ✗	✓ & ✗
Vključevanje vprašanj dvojne kariere v izobraževanje trenerjev in drugih deležnikov, ki podpirajo športno kariero vrhunskih športnikov	✓ & ✗	/	/	/	/	/
Smernica EU za dvojno kariero št. 18						
Omogočanje sodelovanja med subjekti od znotraj the business sector (for profit organisations or chambers of commerce) by public authorities Cooperations initiated by public authorities	✓	✓	✗	✗	✓ & ✗	✗
	✗	✓	✗	✗	✓	✗
Smernica EU za dvojno kariero št. 19						
Ponujene poti za športnike, ki se upokojijo	✓	✓	✓ & ✗	✓ & ✗	✗	✓
Poti, odprte za vse športnike	✗	✗	✗	✗	✗	✓
Vzpostavljena podpora javnih organov ob upokojitvi športnikov	✓ & ✗	✓ & ✗	✓	✗	✗	✗

Vzpostavljena podpora deležnikov v športu in izobraževanju ob upokojitvi športnikov	✓ & X	✓ & X	X	✓ & X	X	✓
Smernica EU za dvojno kariero št. 32						
Osnovani odbori športnikov	✓	✓	✓	X	✓	✓
Spodbujanje športnih organov glede obstoječih odborov športnikov	✓	✓	X	X	/	✓
Smernica EU za dvojno kariero št. 34						
Spremljanje in vrednotenje obstoječih pobud športnih in izobraževalnih organov za dvojno kariero v športu	✓ & X	X	X	X	X	X
Podpora raziskavam o dvojni karieri športnih in izobraževalnih organov	✓	✓	X	X	X	✓

*✓ - najden, X - ni najden, / - ne ustreza

Skupno so bile ugotovljene štiri jasne vrzeli pri sedmih izbranih smernicah EU (3, 4, 7, 18, 19, 32, 34) za dvojno kariero. Izvajanje smernic 3, 4, 18 in 34 v šestih državah zaostaja z razvojem. Čeprav v zvezi s smernicami 7, 19 in 32 ni bilo ugotovljenih skupnih vrzeli, je njihovo izvajanje v nekaterih državah uspelo le delno ali v nestrukturirani obliki.

Izrisuje se potreba po vzpostavitvi nacionalnih smernic ali priporočil v zvezi z dvojno kariero vrhunskih športnikov ali organizacijo sistema dvojne kariere v posamezni državi. Kljub pretežnemu umankanju nacionalnih smernic pa je javna podpora v glavnem zagotovljena (prek sporazumov z nacionalnimi/regionalnimi športnimi organizacijami). Vendar se zdi, da je podpora nestrukturirana, sporazumi pa ne omogočajo javnega financiranja v vseh državah. Skorajda enako velja za zasebno podporo (prek sporazumov z nacionalnimi/regionalnimi športnimi organizacijami) dvojne kariere vrhunskih športnikov. V vseh državah, razen v eni, obstajajo namenski programi za dvojno kariero. Teh programov tudi ne izvaja ena sama institucija, temveč več različnih zainteresiranih strani. Tako se zdi, da manjka subjekt, ki bi zagotovil strukturo in prevzel odgovornost za usklajevanje. Vse države povezuje dejstvo, da izobraževanje (npr. šole, univerze) večinoma urejajo javne ustanove in lahko vsaj delno posegajo v načrtovanje dvojne kariere vrhunskih športnikov. Poleg tega ima večina držav zakonodajo in/ali zakone, ki urejajo šport. A področje dvojne kariere v njih ni vedno posebej obravnavano. V vseh državah manjkajo strukturirani sistemi spremljanja in vrednotenje programov dvojne kariere. Prav tako ni ustaljena niti podpora raziskavam o področju dvojne kariere.

V večini držav dvojno kariero podpirata javni in neprofitni sektor s svojim sodelovanjem. V istih državah neprofitni sektor sodeluje tudi s profitnim sektorjem. Kot kaže, najmanjšo skupno podporo dvojni karieri prinaša sodelovanje med javnim in profitnim sektorjem, saj v štirih državah obstajajo le osnovni pristopi ali posredno sodelovanje. V Litvi in Romuniji pa povsem

umanjka skupna pobuda med sektorji. V nobeni od šestih držav ni sodelovanja pri podpori dvojne kariere med vsemi tremi sektorji. Zato je bila na tem področju ugotovljena največja vrzel.

Tretje poglavje. Spremljanje priporočil za izvajanje smernic EU za dvojno kariero športnikov

Analiza vrzeli kaže, da je v šestih sodelujočih državah stanje v zvezi z izvajanjem smernic EU za dvojno kariero športnikov trenutno raznoliko. To je povezano s samimi smernicami, saj so namenjene »kot navdih za oblikovanje in sprejemanje akcijsko usmerjenih nacionalnih smernic ter dvig ozaveščenosti o konceptu dvojne kariere športnikov« (Evropska komisija, 2012, str. 3). Ne glede na to pa so nekatere države že izvedle ukrepe za vključitev teh smernic. Analiza vrzeli je podrobneje obravnavala sedem izbranih smernic (3, 4, 7, 18, 19, 32, 34).

Poleg tega je bilo v okviru teoretične raziskave analiziranih N=93 člankov (objavljenih v obdobju 2016–2019) iz šestih držav, ki so bili v prvem koraku razvrščeni glede na tri parametre: število člankov na državo, vrste člankov (novinarski žanr) in poudarek člankov. Zaradi jezikovnih razlik v šestih državah so bili vsi članki prevedeni v angleški jezik. Kritična diskurzivna analiza po Faircloughu (1995) je bila uporabljena kot orodje za tolmačenje. Na ta način je mogoče preučevati širša družbena vprašanja in kako se družbene spremembe odražajo na mikroravni. Analiza je bila izvedena v treh korakih: (1) prvi je vključeval vsebinsko analizo člankov z ugotavljanjem značilnih okvirov. Nadalje so bili članki obravnavani glede na naslednjih sedem kategorij: (I) Prilagoditve in usklajevanje obveznosti dvojne kariere, (II) Značilnost izobraževanja, (III) Značilnost športne dejavnosti, (IV) Značilnost karierne poti, (V) Vzornik, (VI) Nacionalne smernice za dvojno kariero, (VII) Podpora družine. (2) Drugi korak je vključeval analizo značilnih stavkov, ki ponazarjajo iskane deskriptorje, (3) tretji korak pa je obsegal analizo celotnih člankov in še primerjavo med državami. Iz skupnih ugotovitev izhaja, da je bilo 66 analiziranih člankov časopisnih, 25 je bilo novinarskih intervjujev in 2 oglasa (vrste člankov).

Na podlagi obeh analiz (projekt ED MEDIA Erasmus+, 2020a, 2020b) so v nadaljevanju poročila oblikovana priporočila za izvajanje smernic, ki so urejena glede na zgoraj navedenih sedem izbranih smernic in sedem izbranih kategorij teoretične raziskave. Namen tega je spodbuditi partnerske države, da razvijajo strategije za ozaveščanje o dvojni karieri športnikov in obenem spodbujajo izvajanje ukrepov, s čimer ustvarjajo boljše rešitve za dvojno kariero športnikov.

3.1 Postopek spremljanja

Spremljanje je sistematičen proces zbiranja, analiziranja in uporabe informacij za spremljanje napredka pri doseganju ciljev in za usmerjanje odločitev. Izvaja se vse od začetka dejavnosti in skozi celotno obdobje izvajanja dejavnosti. Včasih se navaja kot procesno, uspešno ali formativno vrednotenje. (Povzeto po Gage in Dunn 2009, Frankel in Gage 2007 ter ATH Monitoring and Evaluation Initiative).

Vrednotenje je sistematična ocena uspešnosti dejavnosti, strategije, politike, področja, teme, sektorja, operativnega področja ali institucije. Vrednotenje se osredotoča na pričakovane in uresničene dosežke, pri čemer preučuje verigo rezultatov (vložki, dejavnosti, izločki, rezultati in

učinki), procese, kontekstualne dejavnike in vzročnost, da bi razumeli dosežke ali umanjkanje dosežkov. Z vrednotenjem se želi ugotoviti ustreznost, vpliv, uspešnost, učinkovitost in trajnost posegov ter prispevek posegov k doseženim rezultatom (povzeto po Gage in Dunn 2009, Frankel in Gage 2007). Vrednotenje mora zagotavljati verodostojne informacije, ki temeljijo na dokazih, in so uporabne. Ugotovitve, priporočila in izsledke vrednotenja je treba uporabiti v prihodnjih postopkih odločanja o rezultatih.

Na splošno je spremljanje ključni del vrednotenja. Med vrednotenjem se informacije iz prejšnjih postopkov spremljanja uporabijo za razumevanje, kako vse so dejavnosti spodbudile spremembe.

3.1.1. Cilji in naloge

Glavni cilj spremljanja izvajanja Priporočil za izvajanje Smernic EU za dvojno kariero športnikov je slediti spremembam na nacionalni ravni, ki nastanejo kot posledica pripravljenih Priporočil pri izvajanju sedmih Smernic EU za dvojno kariero športnikov.

3.1.2. Kazalniki spremljanja

Smernice EU državam članicam priporočajo, da spremljajo vsebino svojih politik dvojne kariere z namenom njihovega vrednotenja in prihodnjih ukrepov. Redno spremljanje vidikov oblikovanja, izvajanja in vrednotenja politik, ukrepov in storitev zagotavlja kakovost pri pripravljanju učinkovitega podpornega sistema in strategij za dvojno kariero. Ne glede na to da imajo države članice popolno avtonomijo na področju športa in izobraževanja, bi lahko sprotne spremljanje dejanskih ukrepov dvojne kariere pomagalo pri morebitnem izvajanju strategij za razvoj in/ali ohranjanju ustrezne podpore za študente športnike. Deležnike dvojne kariere pozivamo k izvajanju sprotne spremljanja trenutnega stanja na področju dvojne kariere na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter k objavi rezultatov v letnih presledkih. Predvidoma bi se naj spremljanje in vrednotenje trenutnega stanja dvojne kariere športnikov na nacionalni ravni izvajalo v skladu s 7 smernicami. Kazalniki so priporočila za izvajanje smernic EU za dvojno kariero športnikov, ki so bila razvita v okviru delovnega paketa 3.

Smernica 3

Organi, odgovorni za izvajanje dvojne kariere športnikov, morajo razviti nacionalne smernice za dvojno kariero z upoštevanjem Smernic EU za dvojno kariero in posebnosti nacionalnega sistema športa in izobraževanja ter kulturne raznolikosti. Za spodbujanje dvojne kariere morajo podpreti tudi sklepanje sporazumov med deležniki. Takšni sporazumi lahko vsebujejo posebne mehanizme nagrajevanja, kot so spodbude za izobraževalne ustanove ali delodajalce za zaposlovanje športnikov z dvojno kariero.

Kazalniki	Nacionalno stanje				
					
Izdelane in objavljene so nacionalne smernice ali priporočila o dvojni karieri za športnike s strani pristojnih organov za šport (npr. ministrstva)					
Nacionalne smernice o dvojni karieri za športnike so vpete v nacionalne zakone o športu ali zakonodajo					
Nacionalne smernice o dvojni karieri za športnike so vključene v disciplinske predpise zveze					
Smernice so prilagojene posamezni državi, upoštevajo ustrezen nacionalni športni in izobraževalni sistem, odgovorne deležnike in subjekte, raznolikost športnikov (npr. kultura, disciplina, spol, starost, invalidnost) ter zagotavljanje mehanizmov nagrajevanja.					
Oblikovane so nacionalne spodbude za deležnike (npr. mediji in drugi) za dejavno spodbujanje dvojne kariere.					

Smernica 4

Javni in zasebni športni organi morajo podpirati izvajanje dvojne kariere različnih športnikov v nacionalnih in regionalnih športnih organizacijah s pomočjo formalnih sporazumov, ki zahtevajo jasno strategijo, načrtovanje dejavnosti in sodelovanje športnikov, dodeljevanje sredstev pa naj bo odvisno tudi od vključevanja koncepta dvojne kariere v njihove dejavnosti in programe, katerih osrednja zahteva mora biti zdravje in blaginja mladih športnikov.

Kazalniki	Nacionalno stanje				
					
Ustanovljena je nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ, ki prevzame odgovornost za obstoječe programe.					
Tovrstna vzpostavljena nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ zbira informacije o vseh programih, strukturira in organizira programe ter med športnike razporedi vse možnosti, ki iz tega izhajajo.					
Ta vzpostavljena nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ krepi strategijo za pritegnitev novega sodelovanja in sporazumov z različnimi deležniki.					
Tovrstna vzpostavljena nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ ima poslovne enote v posameznih športnih organizacijah, ki imajo možnost neposrednega sodelovanja s športniki v zvezi z njihovo dvojno kariero.					
Šole in univerze ponujajo sisteme/programe učenja na daljavo za vrhunske športnike ali individualne študijske načrte, ki ponujajo večjo prilagodljivost					
Zasnovan je program na nacionalni ravni za krepitev ozaveščenosti o dvojni karieri.					

Smernica 7

Športne in izobraževalne oblasti morajo spodbujati izvajanje koncepta dvojne kariere v okviru pogodb in kodeksov ravnanja trenerjev in strokovnih timov. Nacionalne športne organizacije in mednarodne zveze, pa tudi univerze in inštituti za poklicno izobraževanje in usposabljanje, naj

vključujejo koncept dvojne kariere v svoje izobraževalne programe za trenerje in člane strokovnih timov.

Kazalniki	Nacionalno stanje				
Vzpostavljen je nacionalni kodeks ravnanja za vse deležnike, ki so v stiku z vrhunskimi športniki v zvezi z njihovo dvojno kariero.					
Modul o dvojni karieri je vključen v izobraževalno usposabljanje za vse trenerje.					
V izobraževalni proces vrhunskih športnikov v okviru šol/univerz, je vključen modul o dvojni karieri, ki posreduje informacije o vseh obstoječih možnostih za vrhunske športnike v povezavi z dvojno kariero.					

Smernica 18

Javni organi naj pridobijo gospodarske zbornice in podjetja za aktivno sodelovanje s športnimi organizacijami z namenom izboljšanja ozaveščenosti glede dvojne kariere športnikov na trgu dela in partnerstvo s poslovnim svetom.

Kazalniki	Nacionalno stanje				
Opredeljeni javni organi, ki spodbujajo sodelovanje med podjetji in športnim sektorjem					
Šole in univerze se uporabljajo kot posredniki					
Pristojni javni organ ponuja spodbude in nagrade subjektom v poslovnem sektorju za zaposlitev vrhunškega športnika					

Smernica 19

Javni organi in deležniki v športu in izobraževanju naj spodbujajo uravnotežene možnosti za upokojene športnike, da se lahko pripravijo, začnejo in razvijajo svojo poklicno kariero po zaključku športne kariere.

Kazalniki	Nacionalno stanje				
					
Obstoječe možnosti za upokojene športnike se odprejo za vse skupine športnikov.					
Opredeljena je nacionalna organizacija, ki zbira in širi informacije o programih, namenjenih upokojenim vrhunskim športnikom.					
Opredeljena organizacija je vzpostavila strukturirano »varnostno mrežo« (vključno s poslovnim sodelovanjem, izobraževalnim sistemom itd.) za upokojene športnike, ki je odprta za vse športnike.					
Zasnovane so pobude/programi na podlagi modela pomoči, ki omogoča, da si pomagajo sami, npr. podpora zagonskim podjetjem, ki jih vodijo upokojeni športniki.					

Smernica 32

Športne oblasti naj v sodelovanju s športnimi organizacijami usklajujejo ukrepe za ozaveščanje trenerjev in športnikov ter njihovih spremljevalcev o pomenu dvojne kariere in podpirajo ustanavljanje reprezentativnih odborov športnikov in nacionalnih združenj športnikov ter njihovo vključevanje v ustrezne odbore športnih organizacij in struktur socialnega dialoga. Športne oblasti naj spodbujajo obstoječe odbore športnikov in organizacij za posredovanje informacij o storitvah na področju dvojne kariere športnikom med treningom in na tekmovanjih.

Kazalniki	Nacionalno stanje				
Javni organi in druge zainteresirane strani (šport in izobraževanje) krepijo obstoječe odbore športnikov s promoviranjem med športniki in javnostjo.					
Odbori športnikov poudarjajo temo dvojne kariere in spodbujajo ta koncept med svojimi člani.					
Odbori športnikov poudarjajo temo dvojne kariere ter spodbujajo koncept med morebitnimi delodajalci in javnostjo.					
Za vzor so postavljeni vrhunski športniki, ki imajo uspešno dvojno kariero.					

Smernica 34

Športne in izobraževalne oblasti naj v sodelovanju s športnimi in izobraževalnimi organizacijami ter športniki spremljajo in ocenjujejo obstoječi sistem, da bi sledili napredku pri izvajanju politik dvojne kariere. Spremljajo naj predvsem učinkovitost in kakovost športnih izobraževalnih ustanov, športnih akademij in športnih centrov, ki jih vodijo športne zveze, olimpijski komiteji ali zasebna podjetja in klubi. Podpirati morajo tudi ustrezne raziskave.

Kazalniki	Nacionalno stanje				
Opremljen javni organ ali nacionalna športna organizacija zbirata informacije o spremljanju in vrednotenju vseh obstoječih programov dvojne kariere.					

Opremljen javni organ ali nacionalna športna organizacija sta izdelala smernice s cilji SMART za ocenjevanje (spremljanje in vrednotenje!) obstoječih programov na področju dvojne kariere.					
Javni organi in opredeljena organizacija uporabljajo znanje univerz, ki so strokovnjaki za raziskave/vrednotenje.					
Javni organi ponujajo sredstva za podporo raziskavam o dvojni karieri.					

3.1.3. Metode zbiranja podatkov in časovnica

Spremljanje predloženih kazalnikov se bo izvajalo vsako leto še vsaj tri leta po koncu projekta.

V procesu spremljanja se bo uporabljala vizualna petstopenjska ocenjevalna lestvica za navedenih sedem smernic:

- Ne obstaja: kazalnik se v državi ne upošteva.
- Slab: kazalnik je bil upoštevan, zakonodaja in politika sta izdelani, vendar se trenutno ne uporablja.
- Potrebuje izvedbo: kazalnik je vzpostavljen, vendar na začetni ravni.
-
-

Dobro: kazalnik je vzpostavljen in konsolidiran.

Odlično: kazalnik je priznan kot dobra praksa.

Kazalniki spremljanja in metode zbiranja podatkov so navedeni v nadaljevanju.

Kazalniki za smernico št. 3	Vir podatkov
Izdelane in objavljene so nacionalne smernice ali priporočila o dvojni karieri za športnike s strani pristojnih organov za šport (npr. ministrstva).	Nacionalni dokumenti
Nacionalne smernice o dvojni karieri za športnike so vpete v nacionalne zakone o športu ali zakonodajo.	Nacionalni dokumenti
Nacionalne smernice o dvojni karieri za športnike so vključene v disciplinske predpise zveze.	Statuti zvez
Smernice so prilagojene posamezni državi, upoštevajo ustrezen nacionalni športni in izobraževalni sistem, odgovorne deležnike in subjekte, raznolikost športnikov (npr. kultura, disciplina, spol, starost, invalidnost) ter zagotavljanje mehanizmov nagrajevanja.	Nacionalni dokumenti
Oblikovane so nacionalne spodbude za deležnike (npr. mediji in drugi) za dejavno spodbujanje dvojne kariere.	Nacionalni dokumenti
Kazalniki za smernico št. 4	Vir podatkov
Ustanovljena je nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ, ki prevzame odgovornost za obstoječe programe.	Nacionalni dokumenti
Tovrstna vzpostavljena nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ zbirata informacije o vseh programih, strukturirata in organizirata programe ter med športnike razporedita vse možnosti, ki iz tega izhajajo.	Statut organizacije
Ta vzpostavljena nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ krepi strategijo za pritegnitev novega sodelovanja in sporazumov z različnimi deležniki.	Statut organizacije
Tovrstna vzpostavljena nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ imata poslovne enote v posameznih športnih organizacijah, ki imajo možnost neposrednega sodelovanja s športniki v zvezi z njihovo dvojno kariero.	Statut organizacije
Šole in univerze ponujajo sisteme/programe učenja na daljavo za vrhunske športnike ali individualne študijske načrte, ki ponujajo večjo prilagodljivost.	Spletna mesta šol in univerz
Zasnovan je program na nacionalni ravni za krepitev ozaveščenosti o dvojni karieri.	Nacionalni dokumenti
Kazalniki za smernico št. 7	Vir podatkov
Vzpostavljen je nacionalni kodeks ravnanja za vse deležnike, ki so v stiku z vrhunskimi športniki v zvezi z njihovo dvojno kariero.	Nacionalni dokumenti
V izobraževalno usposabljanje je vključen modul o dvojni karieri za vse trenerje.	Spletna mesta šol in univerz
V izobraževalni proces vrhunskih športnikov v okviru šol/univerz je vključen modul o dvojni karieri, ki posreduje informacije o vseh obstoječih možnostih za vrhunske športnike v povezavi z dvojno kariero.	Spletna mesta šol in univerz
Kazalniki za smernico št. 18	Vir podatkov
Opredeljeni so javni organi, ki spodbujajo sodelovanje med podjetji in športnim sektorjem.	Nacionalni dokumenti

Šole in univerze se uporabljajo kot posredniki.	Nacionalni dokumenti in prakse
Pristojni javni organ ponuja spodbude in nagrade subjektom v poslovnem sektorju za zaposlitev vrhunškega športnika.	Nacionalni dokumenti
Kazalniki za smernico št. 19	Vir podatkov
Obstoječe možnosti za upokojene športnike se odprejo za vse skupine športnikov.	Nacionalni dokumenti
Opređeljena je nacionalna organizacija, ki zbira in širi informacije o programih, namenjenih upokojenim vrhunskim športnikom.	Statut organizacije
Opređeljena organizacija je vzpostavila strukturirano »varnostno mrežo« (vključno s poslovnim sodelovanjem, izobraževalnim sistemom itd.) za upokojene športnike, ki je odprta za vse športnike.	Spletno mesto organizacije
Zasnovane so pobude/programi na podlagi modela pomoči, ki omogoča, da si pomagajo sami, npr. podpora zagonskim podjetjem, ki jih vodijo upokojeni športniki.	Obstoječe prakse
Kazalniki za smernico št. 32	Vir podatkov
Javni organi in druge zainteresirane strani (šport in izobraževanje) krepijo obstoječe odbore športnikov s promoviranjem med športniki in javnostjo.	Nacionalni dokumenti, strategije
Odbori športnikov poudarjajo temo dvojne kariere in spodbujajo ta koncept med svojimi člani.	Spletna mesta odborov športnikov
Odbori športnikov poudarjajo temo dvojne kariere ter spodbujajo koncept med morebitnimi delodajalci in javnostjo.	Spletna mesta odborov športnikov
Za vzor so postavljeni vrhunski športniki, ki imajo uspešno dvojno kariero.	Družbeni mediji, spletna mesta odborov športnikov
Kazalniki za smernico št. 34	Vir podatkov
Opređeljen javni organ ali nacionalna športna organizacija zbira informacije o spremljanju in vrednotenju vseh obstoječih programov dvojne kariere.	Nacionalni dokumenti
Opređeljen javni organ ali nacionalna športna organizacija je izdelala smernice s cilji SMART za ocenjevanje (spremljanje in vrednotenje!) obstoječih programov na področju dvojne kariere.	Nacionalni dokumenti
Javni organi in opređeljena organizacija uporabljajo znanje univerz, ki so strokovnjaki za raziskave/vrednotenje.	Nacionalni dokumenti
Javni organi ponujajo sredstva za podporo raziskavam o dvojni karieri.	Nacionalni dokumenti

3.1.4. Vloge in odgovornosti

Vsak projektni partner bo odgovoren za spremljanje kazalnikov na nacionalni ravni in pripravo letnega poročila, v katerem bodo povzete nastale spremembe. To poročilo bo poslano koordinatorju projekta za pripravo končnega letnega poročila o spremljanju.

Spodaj je naveden povzetek obrazca za poročilo, v katerem so opredeljene spremembe med projektnimi partnerji. To poročilo se izpolni z uporabo vizualne petstopenjske ocenjevalne lestvice:

Ne obstaja: kazalnik se v državi ne upošteva.

Slab: kazalnik je bil upoštevan, zakonodaja in politika sta izdelani, vendar se trenutno ne uporablja.

Potrebuje izvedbo: kazalnik je vzpostavljen, vendar na začetni ravni.

Dobro: kazalnik je vzpostavljen in konsolidiran.

Odlično: kazalnik je priznan kot dobra praksa.

Kazalniki za smernico št. 3	Nemčija	Italija	Litva	Slovenija	Romunija	Španija
Izdelane in objavljene so nacionalne smernice ali priporočila o dvojni karieri za športnike s strani pristojnih organov za šport (npr. ministrstva).						
Nacionalne smernice o dvojni karieri za športnike so vpete v nacionalne zakone o športu ali zakonodajo.						
Nacionalne smernice o dvojni karieri za športnike so vključene v disciplinske predpise zveze.						
Smernice so prilagojene posamezni državi, upoštevajo ustrezen nacionalni športni in izobraževalni sistem, odgovorne deležnike in subjekte, raznolikost športnikov (npr. kultura, disciplina, spol, starost, invalidnost) ter zagotavljanje mehanizmov nagrajevanja.						
Oblikovane so nacionalne spodbude za deležnike (npr. mediji in drugi) za dejavno spodbujanje dvojne kariere.						
Kazalniki za smernico št. 4						
Ustanovljena je nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ, ki prevzame odgovornost za obstoječe programe						

Tovrstna vzpostavljena nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ zbirata informacije o vseh programih, strukturirata in organizirata programe ter med športnike razporedita vse možnosti, ki iz tega izhajajo.						
Ta vzpostavljena nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ krepi strategijo za pritegnitev novega sodelovanja in sporazumov z različnimi deležniki						
Tovrstna vzpostavljena nacionalna krovna organizacija ali določen nacionalni organ imata poslovne enote v posameznih športnih organizacijah, ki imajo možnost neposrednega sodelovanja s športniki v zvezi z njihovo dvojno kariero.						
Šole in univerze ponujajo sisteme/programe učenja na daljavo za vrhunske športnike ali individualne študijske načrte, ki ponujajo večjo prilagodljivost.						
Zasnovan je program na nacionalni ravni za krepitev ozaveščenosti o dvojni karieri.						
Kazalniki za smernico št. 7						
Vzpostavljen je nacionalni kodeks ravnanja za vse deležnike, ki so v stiku z vrhunskimi športniki v zvezi z njihovo dvojno kariero.						
V izobraževalno usposabljanje za vse trenerje je vključen modul o dvojni karieri.						

V izobraževalni proces vrhunskih športnikov v okviru šol/univerz vključen modul o dvojni karieri, ki posreduje informacije o vseh obstoječih možnostih za vrhunske športnike v povezavi z dvojno kariero.						
Kazalniki za smernico št. 18						
Opredeljeni so javni organi, ki spodbujajo sodelovanje med podjetji in športnim sektorjem.						
Šole in univerze se uporabljajo kot posredniki.						

Pristojni javni organ ponuja spodbude in nagrade subjektom v poslovnem sektorju za zaposlitev vrhunškega športnika.						
Kazalniki za smernico št. 19						
Obstoječe možnosti za upokojene športnike se odprejo za vse skupine športnikov.						
Opređeljena je nacionalna organizacija, ki zbira in širi informacije posebej o programih, namenjenih upokojenim vrhunskim športnikom.						
Opređeljena organizacija je vzpostavila strukturirano »varnostno mrežo« (vključno s poslovnim sodelovanjem, izobraževalnim sistemom itd.) za upokojene športnike, ki je odprta za vse športnike.						
Zasnovane so pobude/programi na podlagi modela pomoči, ki omogoča, da si pomagajo sami, npr. podpora zagonskim podjetjem, ki jih vodijo upokojeni športniki.						
Kazalniki za smernico št. 32						
Javni organi in druge zainteresirane strani (šport in izobraževanje) krepijo obstoječe odbore športnikov s promoviranjem med športniki in javnostjo.						
Odbori športnikov poudarjajo temo dvojne kariere in spodbujajo ta koncept med svojimi člani.						
Odbori športnikov poudarjajo temo dvojne kariere ter spodbujajo koncept med morebitnimi delodajalci in javnostjo.						
Za vzor so postavljeni vrhunski športniki, ki imajo uspešno dvojno kariero.						
Kazalniki za smernico št. 34						
Opređeljen javni organ ali nacionalna športna organizacija zbirata informacije o spremljanju in vrednotenju vseh obstoječih programov dvojne kariere.						
Opređeljen javni organ ali nacionalna športna organizacija je izdelala smernice s cilji SMART za ocenjevanje (spremljanje in vrednotenje!) obstoječih programov na področju dvojne kariere.						

Javni organi in opredeljena organizacija uporabljajo znanje univerz, ki so strokovnjaki za raziskave/vrednotenje.						
Javni organi ponujajo sredstva za podporo raziskavam o dvojni karieri.						

3.1.5. Razširjanje

Spremljanje razširjanja bo potekalo na dveh ravneh. Vsak projektni partner po letnem vrednotenju izdela nacionalno poročilo ter ga objavi na svoji spletni strani in v družbenih medijih.

Potem ko koordinator projekta prejme letna poročila o spremljanju, pripravi zbirno poročilo s primerjavo med državami, ki so vključene v projekt, in ga objavi na spletni strani projekta, na družbenih medijih in razdeli socialnim partnerjem.

Končno letno poročilo o spremljanju bo predstavljeno tudi na letni konferenci EAS.

Četrto poglavje. Dvojna kariera športnikov v medijih

Mediji imajo modulacijsko vlogo pri razvoju in trajnosti nacionalne kulture, vključno z dvojno kariero (Capranica in Guidotti, 2016; Evropska komisija, 2012). V zadnjih desetletjih je bilo zaznati vse večje in multidisciplinarno raziskovalno zanimanje za področje dvojne kariere evropskih študentov športnikov, znanstveni prispevki pa so bili sistematično opredeljeni in analizirani (Guidotti et al., 2015; Stambulova & Wylleman, 2015, 2019). Kljub pomembnim prebojem pri razvoju evropskega diskurza o dvojni karieri na mikro- (individualni), mezo- (medosebni), makro- (družbeni) in globalni (politični) razsežnosti dvojne kariere je globlje razumevanje odnosa med dvojno kariero in mediji še vedno pomanjkljivo. Da bi zagotovili empirično in teoretično podlago za nadaljnji razvoj dvojne kariere v medijih, se je za pomembno izkazala potreba po ustreznem razumevanju podobe študentov športnikov, ki jo ustvarjajo mediji. S tem namenom sta bila opravljena sistematični pregled obstoječe znanstvene literature in teoretična raziskava pogostosti in kakovosti pisnega poročanja o dvojni karieri v medijih. S sistematičnim pregledom literature je mogoče strniti razpoložljive raziskave ter izpostaviti teorije, prakse in kontekste (Hawker et. al., 2002), medtem ko teoretična raziskava, ki zajema triletno arhivsko analizo časopisnega poročanja in prikazovanja študentov športnikov v partnerskih državah, omogoča celovitejši pregled nad dejanskim medijskim diskurzom o dvojni karieri.

4.1 Sistematični pregled literature o medijih in dvojni karieri

Da bi lahko iz obstoječe znanstvene literature pridobili zanesljive informacije, je bil kot najustreznejši izbran sistemski pristop, ki omogoča celovito razumevanje najpomembnejših teorij, konceptov in ključnih dejavnikov ter njihovih medsebojnih povezav v zvezi z dvojno kariero (Khan et al., 2013). Tako so bile uporabljene različne kombinacije ključnih besed za čim večjo učinkovitost postopka iskanja v štirih primarnih podatkovnih bazah elektronske literature (Scopus, Sportdiscus, PsycARTICLES in Web of Science).

Kljub začetnemu iskanju znanstvene literature ni bilo ugotovljenega nobenega znanstvenega prispevka, ki bi se posebej osredotočal na razmerje med dvojno kariero in mediji, medtem ko je bilo obravnavanih 14 člankov, posredno povezanih z mediji in dvojno kariero. Na podlagi osrednjega poudarka raziskave so bile zasnovane tri glavne kategorije: (1) medijsko prikazovanje, (2) medijska potrošnja, (3) družbeni mediji.

Glavni poudarek znanstvenega prispevka, vključenega v kategorijo medijskega prikazovanja, je bil na športnikih po upokojitvi in na medijskem prikazovanju identitete športnice v povezavi z materinstvom, kar je vplivalo tudi na temo dvojne kariere. En članek je poleg tega obravnaval problem s pretiranim posvečanjem športni karieri na račun razvoja na vseh drugih področjih, ki ga deloma povzročajo tudi pripovedi, ki izhajajo iz množičnih medijev. Glavna ugotovitev je bila potreba po spodbujanju celostnega pristopa k medijskemu poročanju o dvojni karieri, še posebej v kontekstu omogočanja gladkih prehodov med vrhunsko športno kariero in po njej. Medijsko

prikazovanje dvojne kariere bi moralo upoštevati več športnih in akademskih dosežkov, da bi se zagotovilo celostno, spolno nevtrarno in natančno poročanje o izzivih in težavah, s katerimi se športniki soočajo pri združevanju športa in izobraževanja ter ob koncu svojega tekmovalnega obdobja.

V člankih, ki spadajo v kategorijo medijske potrošnje, je bila televizija označena kot glavni vir športnih informacij, sledijo uporaba več virov, internet, družbeni mediji, časopisi in, zelo omejeno, uporaba radia. Te študije so bile pomembne za razumevanje posebnih funkcij posamezne vrste medija. Medtem ko se zdi, da je ohranjanje informacij najboljše doseženo v tiskanih medijih, družbeni mediji zahtevajo priznavanje interakcije z občinstvom. Pomembno in koristno se je tega zavedati pri sprejemanju odločitev o najboljši možnosti za promocijo zgodb o dvojni karieri in najučinkovitejšem ohranjanju informacij.

Članki, vključeni v kategorijo družbenih medijev, so bili nato razdeljeni na članke, ki so se osredotočali na uporabo družbenih medijev s strani študentov športnikov, članke, ki so obravnavali razmerje med družbenimi mediji in športnim menedžmentom, članke o družbenih medijih v okviru odnosov z javnostmi in univerzitetne atletike, ter članke, ki so ugotavljali povezavo med družbenimi mediji in javno sfero v kontekstu športa. Glavne ugotovitve so omogočile izpostavitve več mehanizmov, ki bi lahko pomagali k učinkoviti komunikaciji. Tvitiranje se je izkazalo kot precej primerno za redno izražanje mnenj voditeljev tudi ob umanjkanju močnejše povezave z občinstvom.

Na splošno ta sistematični pregled literature izpostavlja potrebo po nadaljnjih raziskavah medijskega prikazovanja evropskih študentov športnikov, ki bi lahko prispevale h krepitvi ozaveščenosti o fenomenu dvojne kariere. Povrh se je pokazala potreba po sodelovanju študentov športnikov pri promociji dvojne kariere na športnih in akademskih dogodkih, pri čemer je treba pri pripravi sporočil upoštevati tudi svojstvene funkcije različnih družbenih medijev z namenom zagotoviti interaktivnost in soustvarjanje vsebin.

4.2 Teoretična analiza časopisnega poročanja o dvojni karieri

V zadnjih desetletjih se je količina novic, povezanih s športom, povečala tako v tradicionalnih kot v novih medijih, pri čemer so časopisi ohranili vodilno vlogo v športnem diskurzu in družbeni kulturi (Clavio, 2020; Rowe, 2017). Zato se je teoretična raziskava projekta Ed Media ukvarjala predvsem z vrstami novinarskih besedil in vsebino novinarskega diskurza o dvojni karieri v partnerskih državah v zadnjih treh letih glede na število člankov, novinarski žanr in poudarek člankov skozi lečo kritične diskurzivne analize.

V obdobju 2017–2019 je bilo pridobljenih in analiziranih 93 člankov (Italija: n=29; Nemčija: n=24; Španija: n=16; Romunija: n=9; Litva: n=8; in Slovenija: n=7). Pri 66 je šlo za časopisni članek, 25 jih je bilo oblikovanih kot novinarski intervju, 2 pa sta bila predstavljena kot oglasa. Analiza besedila je pokazala, da je pri 37 člankih poudarek na športu, pri 8 člankih predvsem na izobraževanju in pri 48 člankih predvsem na dvojni karieri. Medtem ko so se italijanski in španski

članki osredotočali na dvojno kariero, so se nemški osredotočali predvsem na šport. Članki so bili kodirani v 7 kategorij: 1) prilagoditve in usklajevanje obveznosti dvojne kariere (n=66); 2) značilnost izobraževanja (35); 3) značilnost karierne poti (n=32); 4) značilnost športa (n=28); 5) vzornik študentov športnikov (n=18); 6) nacionalne smernice za dvojno kariero (n=18); in 7) podpora športnikove družine pri dvojni karieri (n=13).

Opisni statistični podatki in vsebinska analiza teoretične raziskave časopisnega prikazovanja študentov športnikov in dvojne kariere v partnerskih državah sta prinesli edinstvene ugotovitve. Čeprav je bilo v splošnem časopisno poročanje omejeno, so glavne ugotovitve analize teoretične raziskave pokazale, da je bila dvojna kariera nedvoumno pozitivno predstavljena po zaslugi tega, da so športniki izobraževanju pripisovali ustrezen pomen. Po drugi strani pa je bilo opaženo pomanjkanje prizadevanj za resno obravnavo potrebnih ukrepov za dvojno kariero. Izpostaviti velja, da so bile študentke športnice običajno deležne obširnejšega poročanja.

Zaradi raznolikosti nacionalnih pristopov bi se lahko vzpostavitev sistematičnega okvira za medijski prikaz dvojne kariere izkazala za težavno. Da bi bili športni novinarji protagonisti razvoja športne kulture, morajo svojim bralcem, poslušalcem in/ali gledalcem ponuditi celosten pogled na športnike, ki presega zgolj opis športnih dogodkov. Zato medije pozivamo, naj okrepijo poročanje o primerih dobrih praks s področja dvojne kariere ter o izzivih športnikov pri združevanju športa in izobraževanja. Tudi športni organi in izobraževalne ustanove bi morali spodbujati medije, da povečajo svojo ključno vlogo pri ozaveščanju splošne populacije o dvojni karieri ter pomagajo študentom športnikom pri razvijanju ustreznih kompetenc za prikaz pozitivnih sporočil, ki bi navdihovala prihodnje generacije obetavnih športnikov.

Peto poglavje. Spremljanje strategije in akcijskega načrta za ozaveščanje o dvojni karieri prek medijev

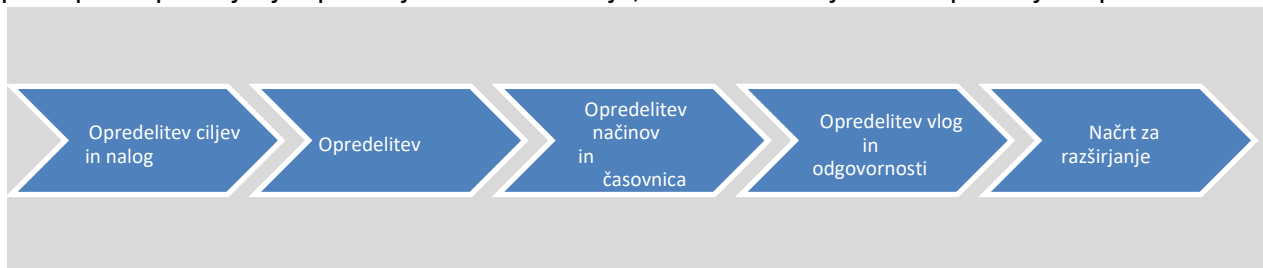
Ta dokument predstavlja jasno strategijo in smernice za razvoj dvojne kariere športnikov na nacionalni ravni v vsaki državi. S pomočjo tega dokumenta boste izvedeli, kako predlagane smernice EU za dvojno kariero uresničiti v praksi. V strategiji in akcijskem načrtu (<https://www.lsu.lt/en/project-edmedia/reports/>) je načrtano, kako oblikovati podobo športnika prek različnih medijev. Opredelitev prednosti in slabosti trenutnega stanja kaže tudi najpomembnejše dele smernic EU za izvajanje dvojne kariere športnikov, ki imajo največji učinek. Pretežni del informacij je namenjen oblikovanju pozitivne podobe športnikov z dvojno kariero.

5.1 Postopek spremljanja

Spremljanje je sistematičen proces zbiranja, analiziranja in uporabe informacij za spremljanje napredka pri doseganju ciljev in za usmerjanje odločitev. Spremljanje se izvaja po začetku dejavnosti in se nadaljuje skozi celotno obdobje njihovega izvajanja. Včasih se pojmuje kot procesno, uspešnostno ali formativno vrednotenje. (Povzeto po Gage in Dunn 2009, Frankel in Gage 2007 ter ATH Monitoring and Evaluation Initiative).

Vrednotenje je sistematična ocena uspešnosti dejavnosti, strategije, politike, področja, teme, sektorja, operativnega področja ali institucije. Vrednotenje se osredotoča na pričakovane in uresničene dosežke, pri čemer preučuje verigo rezultatov (vložki, dejavnosti, izločki, rezultati in učinki), procese, kontekstualne dejavnike in vzročnost, da bi razumeli dosežke ali umanjkanje dosežkov. Z vrednotenjem se želi ugotoviti ustreznost, vpliv, uspešnost, učinkovitost, in trajnost posegov ter prispevek posegov k doseženim rezultatom (povzeto po Gage in Dunn 2009, Frankel in Gage 2007). Vrednotenje mora zagotavljati verodostojne informacije, ki temeljijo na dokazih, in so uporabne. Ugotovitve, priporočila in spoznanja vrednotenja je treba uporabiti v prihodnjih postopkih odločanja o rezultatih.

Na splošno je spremljanje ključni del vrednotenja. Med vrednotenjem se informacije iz prejšnjih postopkov spremljanja uporabijo za razumevanje, kako vse so dejavnosti spodbujale spremembe.

5.1.1. Cilji in naloge

Namen tovrstnega spremljanja je oceniti, kako se spreminjajo medijske vsebine o dvojni karieri športnikov in njeni podobi na nacionalni ravni.

5.1.2. Kazalniki spremljanja

Kazalniki uspešnosti merijo splošno doseganje opredeljenih komunikacijskih ciljev in s tem, v kolikšnem obsegu so cilji doseženi v določenem časovnem obdobju. Ocenjevati jih je treba v rednih časovnih presledkih v fazi načrtovanja in v fazi izvajanja. V najboljšem primeru vsi kazalniki uspešnosti merijo absolutne vrednosti in so objektivni. Kljub temu so v nekaterih primerih potrebna alternativna (subjektivna) merila, pri katerih je treba biti previden.

Nemčija

Kvantitativni kazalniki uspešnosti	Število
Število člankov o dvojni karieri v medijih	
Število klikov na platformah za DK	
Število sledilcev v družbenih medijih	
Zahteve za iskanje o DK	
Število presečnih študij z vrhunskimi športniki, deležniki DK in prebivalstvom države	
Število finančnih partnerstev/poslovnih sodelovanj, ki zbirajo denar, in znesek/vsota sredstev	
Število ponujenih programov DK	
Število poslovnih partnerjev / sodelovanj / poslovnih programov o DK	
Število kaznivih dejanj v zvezi z vrhunskimi športniki	
Število izobraževalnih programov, ki so namenjeni izrecno tej temi	
Število programov DK in svetovalnih pisarn	

Kvalitativni kazalniki uspešnosti	Da	Ne
Ugotovite/preverite, ali je jasno določen pristojni organ		

Italija

Kvantitativni kazalniki uspešnosti	Število
Število člankov o dvojni karieri v medijih	
Število klikov na platformah za DK	
Število sledilcev v družbenih medijih	
Zahteve za iskanje o DK	
Število presečnih študij z vrhunskimi športniki, deležniki DK in prebivalstvom države	
Število finančnih partnerstev/poslovnih sodelovanj, ki zbirajo denar, in znesek/vsota sredstev	
Število ponujenih programov DK	
Število poslovnih partnerjev / sodelovanj / poslovnih programov o DK	
Število kaznivih dejanj v zvezi z vrhunskimi športniki	
Število oseb, ki spadajo v »ekipo DK«, ki obkroža športnika	

Kvalitativni kazalniki uspešnosti	Da	Ne
Ugotovite/preverite, ali je jasno določen pristojni organ		

Litva

Kvantitativni kazalniki uspešnosti	Število
Število člankov o dvojni karieri v medijih	
Število klikov na platformah za DK	
Število sledilcev v družbenih medijih	
Zahteve za iskanje o DK	
Število presečnih študij z vrhunskimi športniki, deležniki DK in prebivalstvom države	
Število finančnih partnerstev/poslovnih sodelovanj, ki zbirajo denar, in znesek/vsota sredstev	

Število ponujenih programov DK	
Število poslovnih partnerjev / sodelovanj / poslovnih programov o DK	
Število izobraževalnih programov, ki so namenjeni izrecno tej temi	

Kvalitativni kazalniki uspešnosti	Da	Ne
Ugotovite/preverite, ali je jasno določen pristojni organ		

Romunija

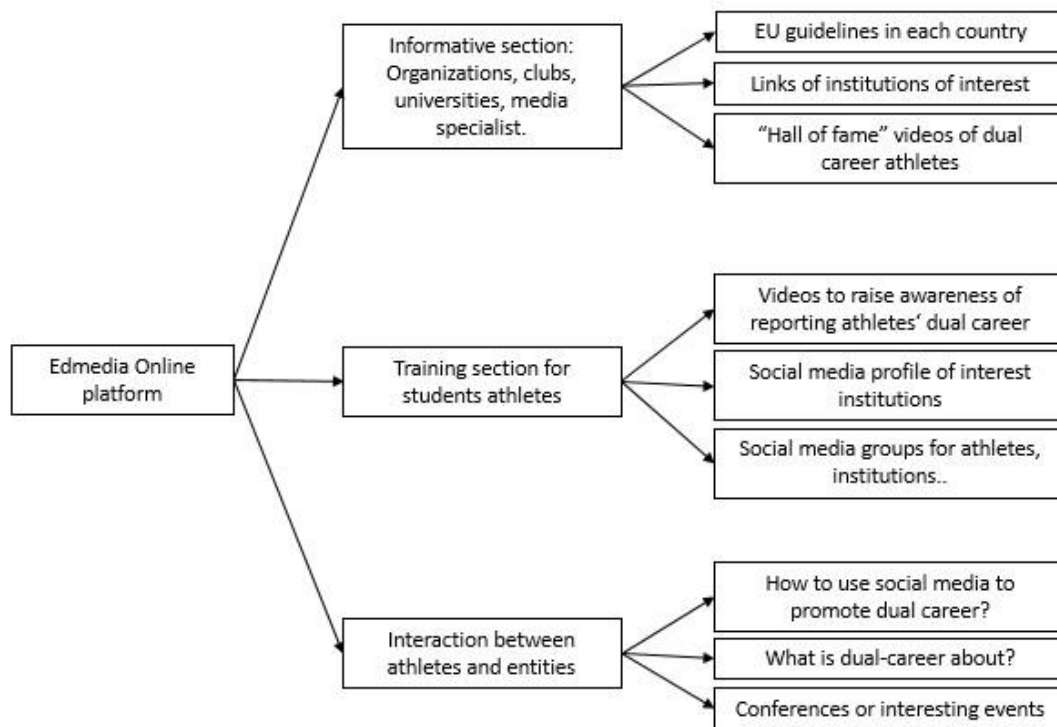
Kvantitativni kazalniki uspešnosti	Število
Število člankov o dvojni karieri v medijih	
Število klikov na platformah za DK	
Število sledilcev v družbenih medijih	
Zahteve za iskanje o DK	
Število presečnih študij z vrhunskimi športniki, deležniki DK in prebivalstvom države	
Število finančnih partnerstev/poslovnih sodelovanj, ki zbirajo denar, in znesek/vsota sredstev	
Število ponujenih programov DK	
Število poslovnih partnerjev / sodelovanj / poslovnih programov o DK	
Število kaznivih dejanj v zvezi z vrhunskimi športniki	
Število izobraževalnih programov, ki so namenjeni izrecno tej temi	

Kvalitativni kazalniki uspešnosti	Da	Ne
Ugotovite/preverite, ali je jasno določen pristojni organ		

Slovenija

Kvantitativni kazalniki uspešnosti	Število
Število člankov o dvojni karieri v medijih	
Število klikov na platformah za DK	
Število sledilcev v družbenih medijih	
Zahteve za iskanje o DK	
Število presečnih študij z vrhunskimi športniki, deležniki DK in prebivalstvom države	
Število finančnih partnerstev/poslovnih sodelovanj, ki zbirajo denar, in znesek/vsota sredstev	
Število ponujenih programov DK	
Število poslovnih partnerjev / sodelovanj / poslovnih programov o DK	
Število izobraževalnih programov, ki so namenjeni izrecno tej temi	
Število oseb, ki spadajo v »ekipo DK«, ki obkroža športnika	

Kvalitativni kazalniki uspešnosti	Da	Ne
Ugotovite/preverite, ali je jasno določen pristojni organ		

Španija

Kvantitativni kazalniki uspešnosti	Število
Število člankov o dvojni karieri v medijih	
Število klikov na platformah za DK	
Število sledilcev v družbenih medijih	
Zahteve za iskanje o DK	
Število presečnih študij z vrhunskimi športniki, deležniki DK in prebivalstvom države	
Število finančnih partnerstev/poslovnih sodelovanj, ki zbirajo denar, in znesek/vsota sredstev	
Število ponujenih programov DK	
Število poslovnih partnerjev / sodelovanj / poslovnih programov o DK	
Število izobraževalnih programov, ki so namenjeni izrecno tej temi	
Število oseb, ki spadajo v »ekipo DK«, ki obkroža športnika	

Kvalitativni kazalniki uspešnosti	Da	Ne
Ugotovite/preverite, ali je jasno določen pristojni organ		

5.1.3. Metode zbiranja podatkov in časovnica

Spremljanje predloženih kazalnikov se bo izvajalo vsako leto vsaj tri leta po koncu projekta.

Glavna metoda zbiranja podatkov je kvantitativna.

Glavni viri zbiranja podatkov so z mediji povezana spletna mesta. Vsak partner lahko izbere najustreznejše vire za spremljanje.

5.1.4. Vloge in odgovornosti

Vsak projektni partner bo odgovoren za spremljanje kazalnikov na nacionalni ravni in pripravo letnega poročila, v katerem bodo povzete nastale spremembe. To poročilo bo poslano koordinatorju projekta za pripravo končnega letnega poročila o spremljanju.

Kazalniki	Nemčija	Italija	Litva	Slovenija	Romunija	Španija
Število člankov o dvojni karieri v medijih						
Število klikov na platformah za DK						
Število sledilcev v družbenih medijih						
Zahteve za iskanje o DK						
Število presečnih študij z vrhunskimi športniki, deležniki DK in prebivalstvom države						
Število finančnih partnerstev/poslovnih kooperacij, ki zbirajo denar, in znesek / vsota sredstev						
Število ponujenih programov DK						

Število poslovnih partnerjev / sodelovanj / poslovnih programov o DK						
Število kaznivih dejanj v zvezi z vrhunskimi športniki						
Število izobraževalnih programov, ki so namenjeni izrecno tej temi						
Število programov DK in svetovalnih pisarn						
Ugotovite/preverite, ali je jasno določen pristojni organ						

5.1.5. Razširjanje

Spremljanje razširjanja bo potekalo na dveh ravneh. Vsak projektni partner po letnem vrednotenju izdela nacionalno poročilo ter ga objavi na svoji spletni strani in v družbenih medijih.

Po tem ko koordinator projekta prejme letna poročila o spremljanju, pripravi še zbirno poročilo s primerjavo med državami, ki so vključene v projekt, in ga objavi na spletni strani projekta, na družbenih medijih in razdeli socialnim partnerjem.

Končno letno poročilo o spremljanju bo predstavljeno tudi na letni konferenci EAS.

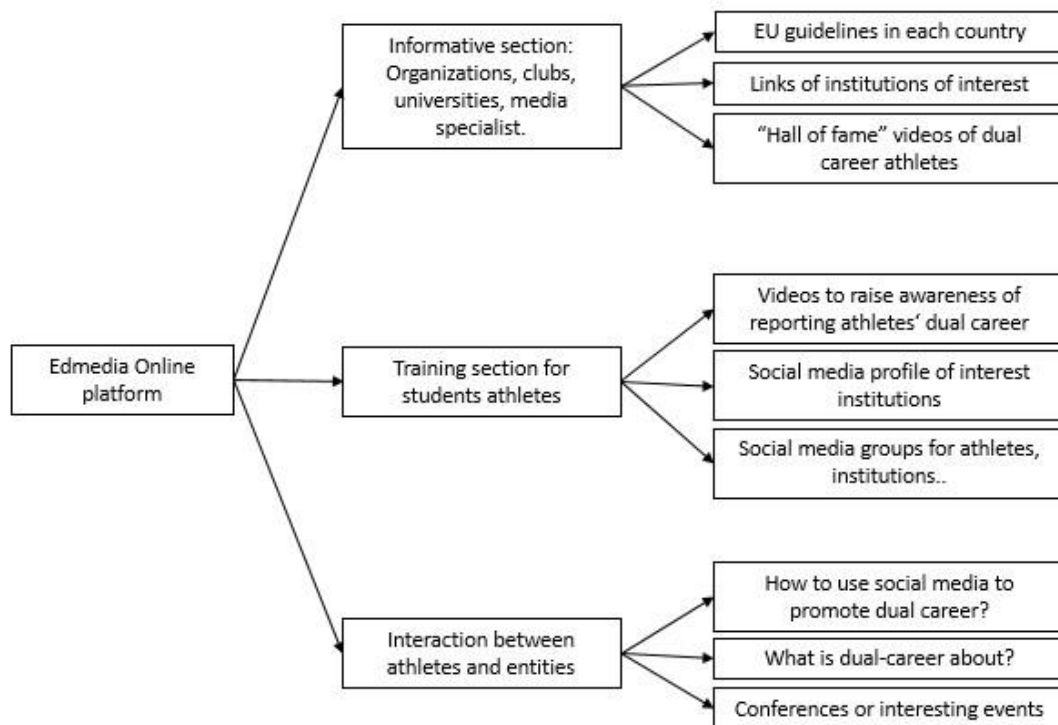
Šesto poglavje. Izobraževalna platforma Ed Media za namensko oblikovanje pozitivne podobe dvojne kariere športnikov

Športniki imajo ogromen potencial za spodbujanje pozitivnih vrednot v naši družbi, ki temelji na razširjeni predpostavki, da je šport samoumevno dojet kot nekaj dobrega (Coalter, 2007; Mac Intosh et al., 2020). V nasprotju z zgolj pasivnim sprejemanjem informacij, ki jih ustvarijo drugi, tehnologija omogoča interaktivnost in soustvarjanje informacij, kar omogoča razvoj in izmenjavo vsebin ter tako odločilno vpliva na prikazovanje in dožemanje športa (Filo et al., 2015). Družbeni mediji so namreč športnikom omogočili nove priložnosti za izražanje osebnih in poklicnih zgodb v zvezi z družino in prijatelji ter drugih nešportnih novic, za upravljanje osebne podobe in blagovne znamke ter vzpostavljanje globljih interakcij z navijači (Hambrick et al., 2010; Hayes et

al., 2019). Čeprav so družbeni mediji postali prevladujoče komunikacijsko orodje za mlade športnike, ki so pogosto dejavni na družbenih omrežjih in dnevno ustvarjajo blogerske zapise, prinašajo tako prednosti kot tveganja, kot so kritiziranje, grožnje in jeza (Sanderson, 2018, Clavio, 2020). Zato bi morali športniki zelo resno jemati svojo podobo na družbenih omrežjih in biti poučeni o prevzemanju odgovornosti za posledice neprimernih sporočil.

Ena od glavnih težav športnikov je, da se njihova športna kariera razmeroma zgodaj konča, kar je pri poskusu vstopu na trg dela izziv, če nimajo ustrezne izobrazbe. Čeprav prinaša posvečanje izobrazbi med športno kariero svoje izzive, imajo uspešni študenti športniki možnosti za izpolnjujočo delovno kariero in zavzetje ustrezne družbene vloge, navdihovanje drugih športnikov, pomoč pri razvoju kulture dvojne kariere v družbi in ozaveščanje morebitnih delodajalcev o svojih veščinah. Nasprotno pa študenti športniki družbene medije praviloma uporabljajo za promocijo svojih športnih dosežkov, ne da bi izpostavili svoje učne dosežke, in na ta način zamujajo dragocene priložnosti za ozaveščanje o pomembnosti dvojne kariere. Zato je treba študente športnike poučiti o pravilni uporabi družbenih medijev za promocijo tako športnih kot učnih dosežkov ter o usklajevanju dvojne kariere v svojem življenju. Poleg tega bi lahko športno (npr. klubi, zveze, olimpijski komite) in akademsko (šole in univerze) okolje športnikov vlagalo v medijsko podobo svojih študentov športnikov in v izobraževalne programe, s katerimi bi okrepili njihova pozitivna pričevanja ter preprečili osebna in institucionalna tveganja (Kluch in Wilson, 2020; Hooper, 2017).

Izobraževalni program Ed Media <https://www.lsu.lt/en/project-edmedia/> je bil zasnovan prav z namenom, da bi študenti športniki spoznali svoj potencial na družbenih medijih in kako pravilno uporabljati ta komunikacijska sredstva. Program obsega tri glavne dele (slika 1). Prvi del je namenjen organizacijam, športnim klubom, univerzam in medijskim strokovnjakom; drugi del je zasnovan izrecno za športnike, ki uporabljajo družbene medije, in za konference ali dogodke, povezane z dvojno kariero; tretji del pa je interaktiven in omogoča študentom športnikom navezovanje stikov s posamezniki, skupinami ali institucijami prek pozitivnih izmenjav s profili na družbenih medijih.

Slika 1. Struktura izobraževalnega programa Ed Media za spodbujanje dvojne kariere prek družbenih medijev.

6.1 Informativno poglavje za organizacije, klube, univerze, medijske strokovnjake

Namen tega poglavja je seznaniti športno in akademsko okolje športnikov ter medije o dvojni karieri, da bi povečali njihovo ozaveščenost o pomenu podpiranja študentov športnikov. V luči tega je objavljeno najnovejše stanje smernic EU v partnerskih državah projekta Ed Media. Predstavljene so tudi povezave do akademskih ustanov in športnih organov, ki podpirajo dvojno kariero. Nadalje je predstavljenih tudi nekaj videov z nemškimi, italijanskimi, litovskimi, slovenskimi in španskimi študenti športniki – nekdanjimi in sedanjimi – ter oblikovalci politik, ki razpravljajo o vprašanih dvojni kariere. Obravnavana so bila štiri glavna vprašanja:

1. Katere ključne sestavine bi izpostavili kot razlog za svoj akademski in športni uspeh?
2. Kako vam lahko družbeni mediji po vašem pomagajo pri promociji dvojne kariere?
3. Kakšni so vaši obeti po zaključku športne kariere?
4. Kaj bi svetovali vsem športnikom, če se odločijo za dvojno kariero?

6.2 Poglavje za študente športnike

Namen tega poglavja je poučiti študente športnike o uporabi različnih družbenih medijev. Predstavljeni so videi, ki prikazujejo uporabo različnih družbenih medijev: Facebook, YouTube, Instagram, Tik Tok in Twitter. Pripravljeni so bili trije videoposnetki o družbenih medijih, ki naj bi študentom športnikom pomagali uporabljati družbene medije:

- Prvi videoposnetek: Pojasnjuje, za kaj je to družbeno omrežje primerno ter glavne prednosti in slabosti njegove uporabe.
- Drugi videoposnetek: Predstavlja nasvete, ki lahko študentom športnikom pomagajo pritegniti pozornost uporabnikov različnih družbenih medijev.
- Tretji videoposnetek: Podana so priporočila za študente športnike na družbenih omrežjih, ki jim lahko pomagajo okrepiti zavedanje o pomenu promocije dvojne kariere.

Video želi spodbuditi študente športnike k uporabi različnih družbenih medijev za promocijo svoje dvojne kariere. Ponuja celo nasvete za izboljšanje prepoznavnosti dvojne kariere. Konkretno izpostavlja posamezne družbene medije. Na koncu so predstavljene nekatere informacije o konferencah ali dogodkih, povezanih z dvojno kariero, ki bodo organizirani v partnerskih državah.

6.2 Interakcija med športniki in drugimi subjekti

Izobraževalni program Ed Media ima interaktivni del, v katerem bodo imeli študenti športniki priložnost sodelovati z različnimi deležniki prek različnih profilov in skupin v družbenih medijih. Športniki bi morali ceniti moč, da lahko prek družbenih medijev vplivajo na družbo. Ker imajo na družbenih omrežjih običajno veliko sledilcev, so njihove objave in mnenja zelo priljubljena. Zato bi morali svoja mnenja uporabiti za pozive ljudem, da podprejo študente športnike in prepoznajo njihov pomen. S tem, ko imajo študenti športniki »moč« vplivanja, bi morala biti njihova sporočila na družbenih omrežjih pozivi drugim športnikom k dvojni karieri ter pozivi različnim institucijam k izvajanju politik v podporo dvojni karieri. Vse kar objavijo na svojih družbenih medijih danes, lahko vpliva na njihovo prihodnost.

Sklepi

V okviru tega projekta je bila ocenjena dvojna kariera športnikov, njeno upravljanje pa se odraža v nacionalni zakonodaji, življenju športnikov in medijih. Ugotovljene so bila glavne razlike med priporočili in njihovim izvajanjem v partnerskih državah projekta. Za zmanjšanje teh razlik sta bila razvita strategija in akcijski načrt, ki izrazito pozornost namenjata komuniciranju o dvojni karieri športnikov.

Vendar pa strategija in akcijski načrt nista dovolj za pozitivne spremembe. V ta namen je bil pripravljen pričujoči priročnik za spremljanje, ki želi pomagati pri razvoju orodja za redno

spremljanje in vrednotenje sprememb na podlagi ključnih mednarodno dogovorjenih meril. Ta merila ne bodo pomagala le pri ugotavljanju sprememb na nacionalni ravni, marveč bodo omogočila tudi primerjanje sprememb med posameznimi državami EU.

Glavno merilo za uspeh je vse hitrejša spreminjanja odnosa družbe do dvojne kariere športnikov in do njenega pomena za športnikovo življenje.

Viri

Amara, M., Aquilina, D., Henry, I., & PMP Consultants (2004). *Education of elite young sportspersons in Europe*. Bruselj: Evropska komisija: GD za izobraževanje in kulturo.

Amsterdam University of Applied Sciences, Birch Consultants, the Talented Athlete Scholarship Scheme, the Vrije Universiteit Brussel & European Athlete as Student Network (2016). Study on the minimum quality requirements for dual career services. Research report.
http://bookshop.europa.eu/is-bin/INTERSHOP.enfinity/WFS/EU-Bookshop-Site/en_GB//EUR/ViewPublication-Start?PublicationKey=NC0116370.

Aquilina, D., & Henry, I. (2010). Elite athletes and higher education in Europe: A review of policy and practice in higher education in the European Union Member States. *International Journal of Sport Policy*, 2(1), 25–47.

Capranica, L., & Guidotti, F. (2016). *Research for cult committee qualifications/dual careers in sports*. Evropski parlament: Generalni direktorat za notranjo politiko. Tematski sektor. Direktorat za kohezijsko in strukturno politiko. Odbor za kulturo in izobraževanje.
[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/573416/IPOL_STU\(2016\)573416_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/573416/IPOL_STU(2016)573416_EN.pdf).

Capranica, L., Foerster, J., Keldorf, O., Leseur, V., Vandewalle, P., Topič, M. D., & Guidotti, F. (2015). The European athlete as student network (“EAS”): Prioritizing dual career of European student-athletes. *Kinesiologia Slovenica*, 21(2), 5–10.

Clavio, G. (2020). *Social media and sports*. Human Kinetics Publishers.

Coalter, F. (2007). *A wider social role for sport: Who's keeping the score?* Routledge.

Condello, G., Capranica, L., Doupona, M., Varga, K., & Burk, V. (2019). Dual-career through the elite university student-athletes' lenses: The international FISU-EAS survey. *PLoS one*, 14(10), e0223278.

Bela knjiga o športu. (2007). Evropska komisija <http://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52007DC0391&from=EN>.

EU guidelines on dual careers of athletes: Recommended policy actions in support of dual careers in high-performance sport (2012). Evropska komisija.
http://ec.europa.eu/sport/library/documents/dual-career-guidelines-final_en.pdf.

Erasmus+ project results: Enriching lives, opening minds. (2017a). Evropska komisija.
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=WebErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-results#search/keyword=

Report on the state of play concerning the implementation of the EU Guidelines on Dual Careers of Athletes. (2017b). Evropska komisija.

Evropski parlament (2003). Combining sport and education: Support for athletes in the EU Member States.
[https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=DG4-CULT_ET\(2004\)341532](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=DG4-CULT_ET(2004)341532).

EU sport policy. An overview. Bruselj: Služba Evropskega parlamenta za raziskave. (2015). Evropski parlament.
[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/565908/EPRS_IDA\(2015\)565908_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/565908/EPRS_IDA(2015)565908_EN.pdf).

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o celovitem pristopu k športni politiki: dobro upravljanje, dostopnost in celovitost. (2017a). Evropski parlament.
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-20170012&language=EN&ring=A8-2016-0381>.

Filo, K., Lock, D., & Karg, A. (2015). Sport and social media research: A review. *Sport management review*, 18(2), 166-181.

Guidotti, F., Cortis, C., & Capranica, L. (2015). Dual career of European student-athletes: A systematic literature review. *Kinesiologia Slovenica*, 21(3), 5–20.

Hambrick, M. E., Simmons, J. M., Greenhalgh, G. P., & Greenwell, T. C. (2010). Understanding professional athletes' use of Twitter: A content analysis of athlete tweets. *International Journal of Sport Communication*, 3(4), 454-471.

Hawker, S., Payne, S., Kerr, C., Hardey, M., & Powell, J. (2002). Appraising the evidence: reviewing disparate data systematically. *Qualitative Health Research*, 12(9), 1284-1299.
<https://doi.org/10.1177%2F1049732302238251>.

Hayes, M., Filo, K., Riot, C., & Geurin, A. (2019). Athlete perceptions of social media benefits and challenges during major sport events. *International Journal of Sport Communication*, 12(4), 449-481.

Hooper, H. H. (2017). An investigation of the role communication privacy management theory has in the development of social media policies. *Sport Journal*, 1.

Khan, K. S., Kunz, R., Kleijnen, J., & Antes, G. (2003). Five steps to conducting a systematic review. *Journal of the Royal Society of Medicine*, 96(3), 118-121.

Kluch, Y., & Wilson, A. S. (2020). # NCAA Inclusion: Using Social Media to Engage NCAA StudentAthletes in Strategic Efforts to Promote Diversity and Inclusion. *Case Studies in Sport Management*, 9(S1), S35-S43.

Küttel, A., Christensen, M. K., Zysko, J., & Hansen, J. (2020). A cross-cultural comparison of dual career environments for elite athletes in Switzerland, Denmark, and Poland. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 18(4), 454-471.

Mac Intosh, A., Martin, E. M., & Kluch, Y. (2020). To act or not to act? Student-athlete perceptions of social justice activism. *Psychology of Sport and Exercise*, 51, 101766.

Morris, R., Cartigny, E., Ryba, T. V., Wylleman, P., Henriksen, K., Torregrossa, M., Lindahl, K., & Erpič, S. C. (2020). A taxonomy of dual career development environments in European countries. *European Sport Management Quarterly*, 1-18.

Rowe, D. (2017). *The state of the sport press: Reflections on an international study*. V: Pedersen, P. (Ed.). Routledge handbook of sport communication. Routledge.

Sanderson, J. (2018). Thinking twice before you post: Issues student-athletes face on social media. *New Directions for Student Services*, 2018(163), 81-92.

Stambulova, N. B., & Wylleman, P. (2019). Psychology of athletes' dual careers: A state-of-the-art critical review of the European discourse. *Psychology of Sport and Exercise*, 42, 74-88.

Swedish National Guidelines for elite athletes' dual careers. Recommended actions for the combination of high-performance sports and university education at Swedish National Sports Universities (RIUs) and Elite Sports-Friendly Universities (EVLs). (2018). Swedish Sports Confederation.

<https://www.rf.se/contentassets/12b2b3db9b88485e847b3c7771d21b3d/swedish-nationalguidelines-dual-careers.pdf>